

Pachet de lucru 5

Predarea și învățarea bazată pe probleme la

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN

BĂLȚI

STRATEGIA DE SUSTENABILITATE

Elaborat de: Ina Odinokaia, liderul programului de studii *Administrație Publică*, USARB

Evaluat de: John Reilly (expert extern), Universitatea din Kent, Regatul Unit
Olle ten Cate (expert extern), Universitatea Utrecht, Olanda
Ralph Dreher, Universitatea din Siegen, Germania
Olga Kordas, Institutul Regal de Tehnologie, Suedia
Colin Simpson, Universitatea din Gloucestershire, Regatul Unit
Olav Jull Sørensen, Universitatea Aalborg, Danemarca
[numele personalului de la AAU de la disciplina respectivă în ordine alfabetică: Ivan Aaen,
Diana Stentoft, Louise Faber, Marianne Stokholm, Olav Jull Sørensen]

„Acest proiect este finanțat de Comisia Europeană. Suportul financiar din partea Comisiei Europene pentru acest proiect nu constituie o endorsement a conținutului care reflectă doar părerile autorilor, și Comisia nu poate purta răspundere pentru orice mod de utilizare a informației incluse în prezentul proiect de document”

Proiect inițial: Decembrie 2018

Revizuit: Martie 2019

Proiect final: Mai 2019

Chișinău, 2019

Rezumat

Scopul raportului pentru pachetul de lucru nr. 5. constă în elaborarea unei strategii de sustenabilitate privind implementarea în cadrul Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți a învățării bazate pe probleme - PBL și aplicării în procesul de predare-învățare-evaluare a strategiilor didactice centrate pe student.

În vederea realizării scopului enunțat, au fost valorificate rezultatele prezentate în rapoartele pentru: Pachetul de lucru 2, Pachetul de lucru 3, Pachetul de lucru 4, fiind elaborat și propus un program ideal pentru ciclul I, studii superioare de licență, bazat pe PBL, pentru specialitatea 0400.1. *Administrație publică*. De asemenea, a fost schițată o foaie de parcurs și un plan detaliat de acțiuni, care urmează a fi întreprinse la nivel de facultate și universitate pentru promovarea filozofiei și culturii PBL în mediul academic al USARB.

Experiența acumulată în universitățile Aalborg (Danemarca); Gloucestershire (Marea Britanie); KTH (Suedia); Siegen (Germania) a stat la baza conturării unei viziuni proprii pentru implementarea învățării axate pe problemă la programul de studiu *Administrație publică*, în limitele și în concordanță cu prevederile normative din domeniul învățământului superior în Republica Moldova, acțiuni întreprinse și prezentate în rapoartele pentru pachetele de lucru anterioare.

De asemenea, experiența acumulată ne-a permis să conturăm un model de plan ideal axat pe PBL, plan care-l recomandăm în acest raport, prezentând distribuția unităților de curs pe semestre, evidențiind tema semestrului și proiectele care urmează a fi elaborate, asigurând o progresie, în acest sens. Astfel, dacă în semestrul I volumul de lucru pentru elaborarea proiectului este de 7 ECTS, în semestrul VI acesta este de 20 ECTS. Numărul total de ECTS pentru elaborarea și susținerea proiectelor pentru 6 semestre este de 80 ECTS, constituind 44,44% din volumul total de studii a studentului.

Conștientizăm faptul că aprobarea și implementarea planului ideal care l-am schițat va fi irealizabilă, dacă Ministerul Educației, Culturii și Cercetării nu va opera modificări la Planul-cadru pentru studii superioare de licență (ciclul I), de master (ciclul II) și integrate, în vederea excluderii obligativității includerii în planul de studii a unităților de curs *de formare a abilităților și competențelor generale și de orientare socio-umanistică*, precum și a creditării în planul de învățământ a unei unități de curs / modul cu 4-6 credite.

O altă provocare constă în faptul că implementarea proiectului ideal ar condiționa modificarea statelor de personal și a normării didactice, fapt care ar genera necesitatea de resurse financiare, informaționale și de timp suplimentare, lucruri reflectate în Foaia de Parcurs și Planul de acțiuni elaborat, unde sunt prezentate etapizat eforturile care trebuie întreprinse pentru a asigura sustenabilitatea PBL în USARB.

CUPRINS

1. INTRODUCERE	1
1.1 Ipoteze cheie.....	1
1.2 Rezultate scontate.....	3
1.3 Structura raportului.....	4
2. LECȚII ÎNVĂȚATE DIN DEZVOLTAREA ȘI IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI DE STUDIU PILOT - PBL.....	5
3. VIZIUNEA ASUPRA PROGRAMULUI DE STUDII BAZAT PE PBL - ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ	9
3.1 Privire de ansamblu	9
3.2 Semestre	11
3.2.1 Semestrul 1.....	11
3.2.2 Semestrul 2.....	13
3.2.3 Semestrul 3.....	14
3.2.4 Semestrul 4.....	15
3.2.5 Semestrul 5.....	15
3.2.6 Semestrul 6.....	16
4. FOAIA DE PARCURS.....	20
4.1 Introducere	20
4.2 Perioada 1.....	20
4.3 Perioada 2.....	21
4.4 Perioada 3.....	22
5. PLANUL DE ACȚIUNI.....	23
5.1 Introducere	23
5.2 Activități și resurse.....	23
5.2.1 Perioada 1.....	23
5.2.2 Perioada 2.....	24
6. RECOMANDĂRI STRATEGICE LA NIVEL UNIVERSITAR	26
6.1 Introducere	26
6.2 Nivelele programului de studiu	26
6.3 Nivelele departamentului și facultății.....	26
6.4 Nivelul cadrelor.....	27
6.5 Nivelul studenților.....	27
6.6 Nivelul de pregătire pedagogică a PBL.....	27
6.7 Nivel de societate	28
6.8 Nivelele administrației și managementului	28
7. CONCLUZII FINALE.....	29
REFERINȚE.....	30

Lista figurilor	
Figura 1. Modelul PBL USARB	1
Figura 2. Aplicarea modelului PBL propus de Loise Faber privind partajarea 50:50 a timpului pentru lucrul asupra proiectelor și activităților față în față în cadrul programului PBL AP.....	2
Figura 3. Coraportul procentual între activitățile față în față și lucrul asupra proiectelor în cadrul programului PBL AP	3
Figura 4. Universitate angajată din punct de vedere social	3
Figura 5. Progresia orelor planificate pentru proiecte în cadrul Planului vizionar AP	18
Lista anexelor	
Anexa 1. Viziunea asupra programului de studii superioare de licență Administrație publică – 2022	29
Anexa 2. Foaia de parcurs privind asigurarea sustenabilității PBL în USARB	30
Anexa 3. Planul de acțiuni USARB	32
Anexa 4. Programul de studiu la specialitatea 0400.1 Administrație publică, implementat începând cu 1 septembrie 2017	34
Anexa 5. Planul de învățământ la specialitatea 0400.1 Administrație publică, aplicabil începând cu 01 septembrie 2017	35
Anexa 6. Fluturașul publicitar al programului de studiu Administrație publică – 2017	49
Anexa 7. Lecții învățate în implementarea programului-pilot PBL-APL	51
Anexa 8. Sistemul de notare USARB	52

1. INTRODUCERE

Scopul Pachetului de Lucru – PL 5 constă în elaborarea și dezvoltarea unei strategii de sustenabilitate pentru implementarea învățării bazate pe probleme - PBL, predarea și învățarea activă centrată pe student în cadrul Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți. În mod specific, acest raport va propune un program inovator de studii superioare de licență bazat pe PBL – Administrație publică, o foaie de parcurs și un plan detaliat de acțiuni care va ghida personalul și managementul universitar în eforturile lor de a implementa pe deplin PBL, predarea și învățarea activă, centrată pe student la programul de studiu respectiv și în universitate.

În acest raport ne bazăm pe materialul acumulat pe parcursul realizării Pachetului de Lucru 2 (PL2), Pachetului de Lucru 3 (PL3) și Pachetului de Lucru 4 (PL 4), pe care le-am elaborat în perioada 2015-2018. De asemenea, ne bazăm pe experiența acumulată în timpul vizitelor de studiu și a mobilității personalului la universitățile partenere din UE, precum și pe parcursul sesiunilor de instruire în domeniul PBL oferite de partenerii de proiect din UE la Chișinău.

1.1 Ipoteze cheie

Nu există un model unic PBL, care ar permite atingerea tuturor scopurilor. Cu toate acestea, modelele bazate pe PBL se fundamentează, în esență, pe două ipoteze cheie.

Conform primei ipoteze, lucrul asupra proiectului stă în *centru*, la bază, constând în descoperirea, analiza și rezolvarea problemelor și întocmirea raportului cu privire la proiect (Figura 1).

Ipoteza a doua presupune că celelalte activități de predare și învățare (față în față), cum ar fi explorarea literaturii, prelegeri, studii în grup și tutoriale, sunt concepute pentru a *sprrijini* lucrul asupra proiectului. Aceste două ipoteze vor sta, de asemenea, la baza PBL-ului nostru, programul de studii de licență bazat pe PBL *Administrație publică*, predarea și învățarea activă, centrată pe student.

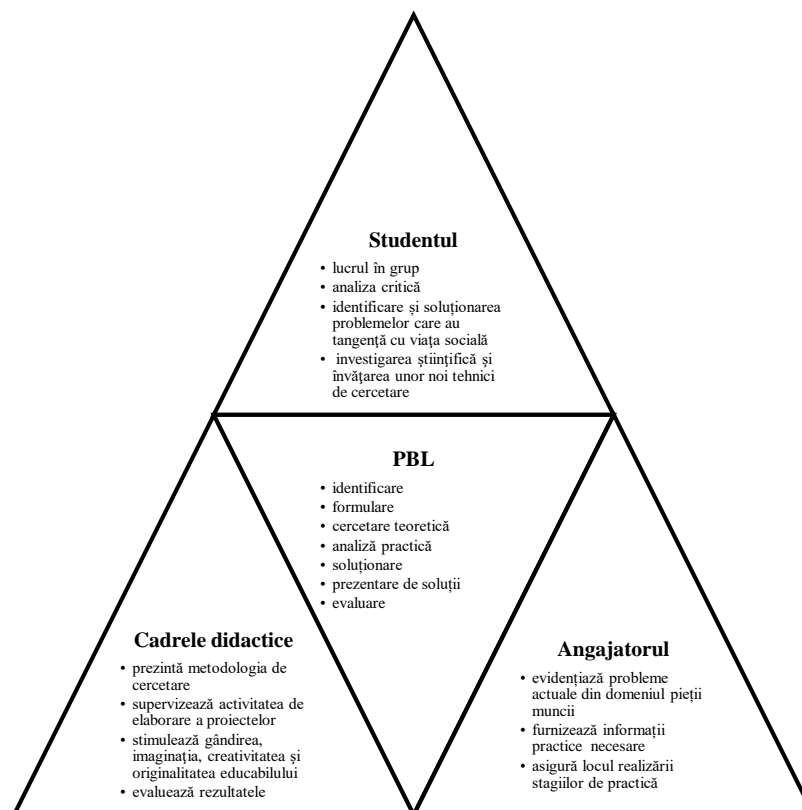

Figura 1. Modelul PBL USARB

O altă ipoteză se referă la relația dintre lucrul asupra proiectului și activitățile față în față (de contact direct cu profesorul). În contextul acestui raport, în totalitate bazat pe PBL, înseamnă un program de studiu în care există o partajare de aproximativ 50:50 între lucrul studenților asupra proiectului și activitățile față în față (cum ar fi prelegeri, seminare, ateliere, laboratoare și experimente).

Aplicarea acestei ipoteze, în cadrul planului ideal ne-a permis să atingem progresia prezentată în Figura 2 și Figura 3, deși există diferite modalități de distribuire a raportului dintre lucrul asupra proiectului și activitățile față în față în timpul semestrelor; scopul principal este acela de a realiza partajarea aproximativă a timpului de 50 : 50 pe întreaga durată a programului de studiu.

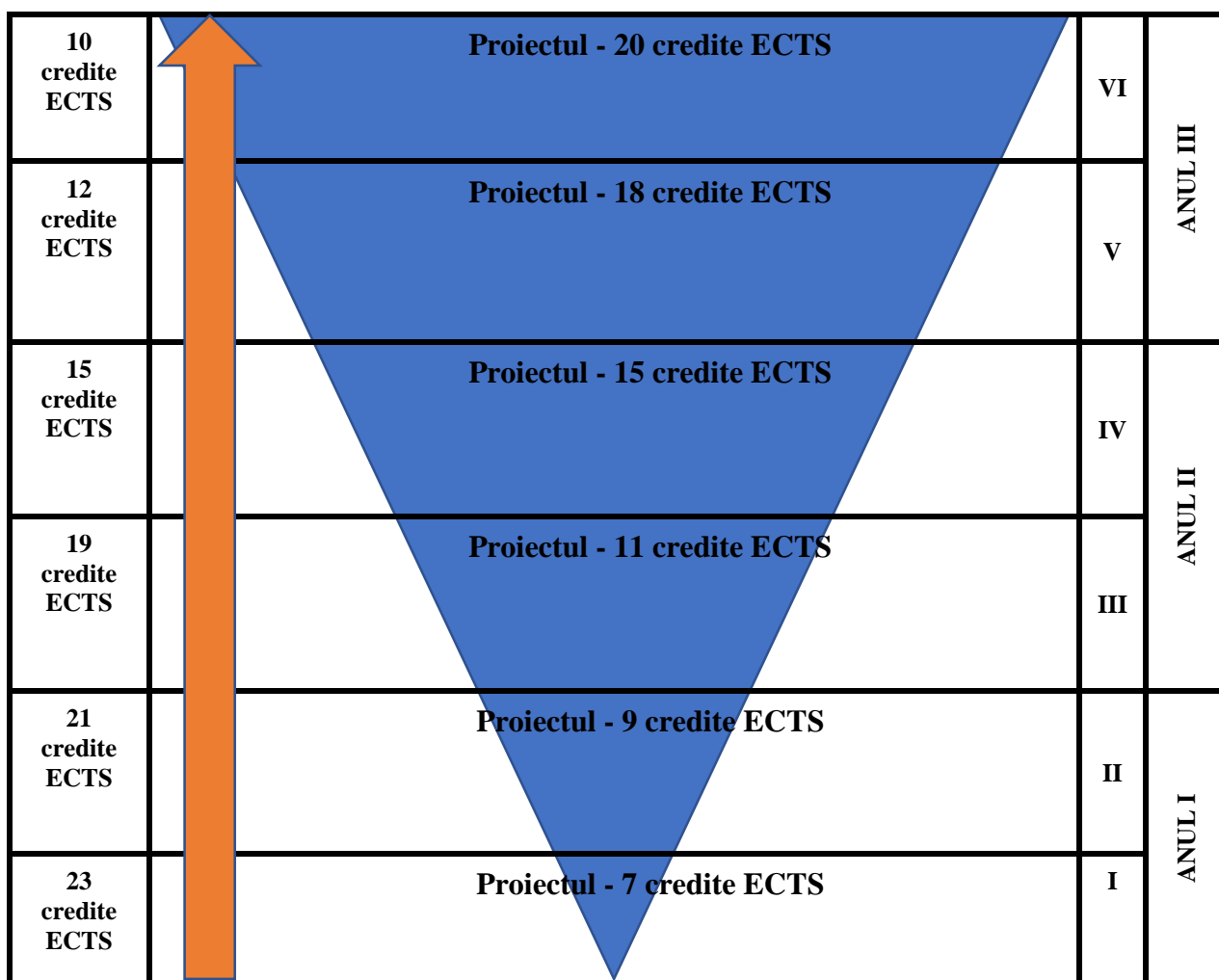

Figura 2. Aplicarea modelului PBL propus de Loise Faber privind partajarea 50:50 a timpului pentru lucrul asupra proiectelor și activităților față în față în cadrul programului PBL AP.

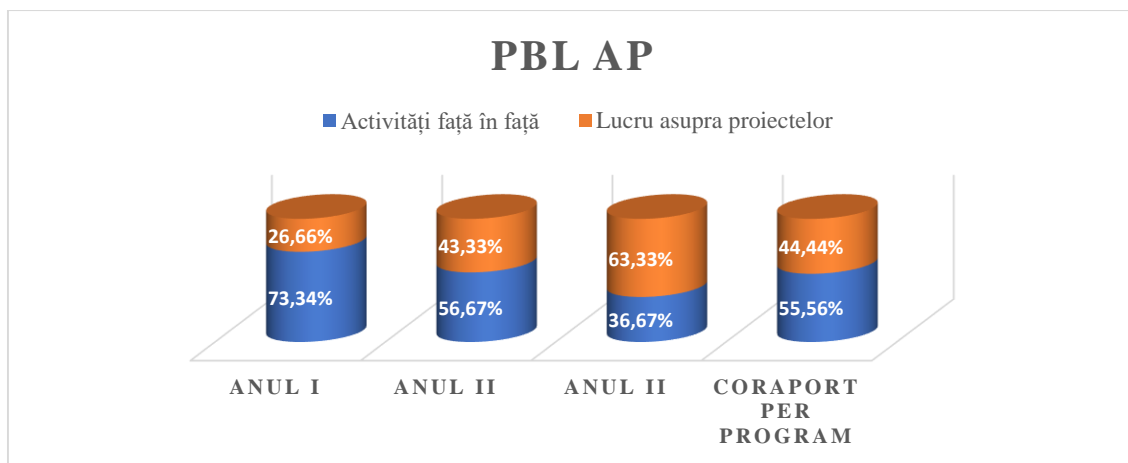

Figura 3. Coraportul procentual între activitățile față în față și lucrul asupra proiectelor în cadrul programului PBL AP.

1.2 Rezultate scontate

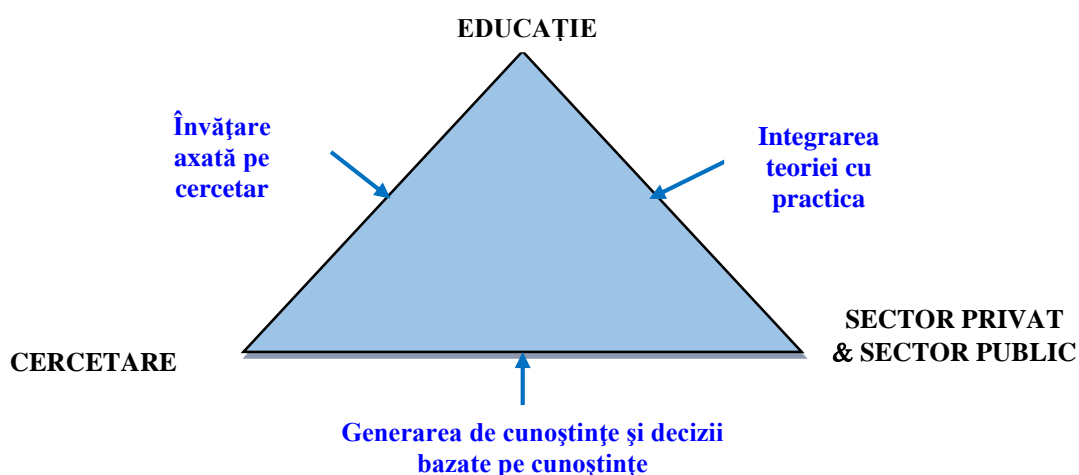
Implementarea cu succes a învățării active, centrate pe student, și a metodologiei PBL în cadrul programului de învățământ la ciclul I, studii superioare de licență, specialitatea *0400.1 Administrație publică* s-a soldat cu o serie de rezultate, care ne permit să ne propunem drept obiectiv recunoașterea internațională a acestui program de studiu până în 2020 și atragerea studenților europeni și internaționali în calitate de studenți deplini sau prin schimb.

Un alt obiectiv care ni-l propunem este reproiectarea curriculei universitare, cu implicarea activă a reprezentanților pieței muncii, în conformitate cu filozofia PBL, a strategiilor de predare, învățare și evaluare centrate pe student, pentru 5 programe de studii, atât la ciclul I, studii superioare de licență și ciclul II, studii superioare de master, din cadrul Facultății de Drept și Științe Sociale până în mai 2022, fapt care ne-ar permite înmatricularea studenților la aceste programe începând cu 1 septembrie 2022.

Un alt pas care ni-l propunem este implicarea studenților ciclului I, studii superioare de licență, de la diferite specialități și programe de studii din cadrul USARB, la elaborarea proiectelor interdisciplinare, fapt care ne va permite extinderea ariei de aplicare a metodologiei PBL la nivel de universitate, contribuind la dezvoltarea și consolidarea parteneriatului Educație-Cercetare-Piața muncii (Figura 3).

Implementarea acestui parteneriat educațional va asigura pentru cadrele didactice posibilitatea de a excela în predarea bazată pe cercetare, studenții vor învăța și vor putea să aplice teorii în practică, atât în sectorul privat, cât și în public, iar colaborarea cercetătorilor cu instituțiile publice și private va asigura transferul de noi cunoștințe.

Figura 4. Universitate angajată din punct de vedere social. Sursa: Olav J. Sorensen, 2015

1.3 Structura raportului

Raportul privind *viziunea echipei USARB* asupra unui program de învățământ vizionar pentru ciclul I, studii superioare de licență, specialitatea *0400.1 Administrație publică*, racordat la obiectivele proiectului îl vom începe cu reflecții asupra experienței acumulate privind aplicarea metodologiei PBL în grupa-pilot, ulterior realizând o descriere generală a programului vizionar de studii; a competențelor dezvoltate în cadrul programului; a finalităților programului de studii.

Ulterior vom parcurge la prezentarea semestrelor, proiectate în concordanță cu principiul interdisciplinarității, descrierea lucrului asupra proiectelor semestriale, inclusiv obiectivele de învățare, rezultatele și evoluția lor.

La finele raportului, vom prezenta și detalia foaia de parcurs care ne va ghida în procesul de implementare a programului vizionar de studii superioare de licență bazat pe PBL *0400.1 Administrație publică*, schițând și detaliind planul de acțiuni care necesită a fi realizat pentru menținerea sustenabilității: dezvoltare de strategii și politici cu privire la modul de îmbunătățire a predării și învățării conform filozofiei PBL la nivel de facultate și universitate; măsurilor de stimulare a cadrelor didactice care aplică strategii didactice inovative axate pe învățarea centrată pe student etc.

2. LECȚII ÎNVĂȚATE DIN DEZVOLTAREA ȘI IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI DE STUDII PILOT - PBL

Pentru a prezenta un tablou privind lecțiile învățate în urma implementării PBL conform planului de învățământ pilot la specialitatea 0400.1 *Administrație publică* în cadrul USARB ne-am propus să reflectăm asupra faptului care au fost obiectivele conturate și care sunt rezultatele scontate pentru formabili și pentru formatori.

În urma reflecțiilor, echipa de lucru a conturat, în tabelul de mai jos, un șir de rezultate scontate, după cum urmează:

REZULTATE SCONTATE	
Pentru formabili - studenți	Pentru formatori – cadre didactice
<ul style="list-style-type: none"> • dezvoltarea spiritului de echipă, planificarea activității în grup, repartizarea rolurilor în echipă, diversitatea în cooperare pentru soluționarea problemelor; • conștientizarea necesității de dezvoltare personală și profesională continuă; • dezvoltarea unor competențe complexe, precum: capacități cognitive de nivel superior, rezolvarea problemelor, colaborarea și comunicarea; • integrarea studenților din medii sociale și culturale diferite. 	<ul style="list-style-type: none"> • aplicarea metodei PBL și la alte programe de studii, atât la nivel de facultate, cât și de universitate; • structurarea problemelor ca oportunități de învățare; • colaborarea cu colegii pentru a dezvolta proiecte interdisciplinare; • „administrarea” procesului de învățare; • integrarea corespunzătoare a tehnologiilor moderne în procesul didactic; • conceperea unor metode și instrumente de evaluare autentice; • oportunități de dezvoltare profesională.

În dependență de acest criteriu - rezultate scontate, în cadrul facultății au fost interviuate cadrele didactice și studenții care-și fac studiile la acest program, pentru a scoate în evidență punctele negative și punctele pozitive în aplicarea metodologiei PBL în cadrul procesului de studii.

Referindu-ne la punctele pozitive privind implementarea PBL la programul-pilot, în urma discuțiilor cu intervievații, am constatat că lucrul în grup asupra proiectelor le-a permis studenților să promoveze cooperarea axată pe diversitate în găsirea unui numitor comun pentru soluționarea problemelor cercetate.

Vorbind în evoluție, după 3 semestre de implementare, cadrele didactice au constatat faptul că s-au îmbunătățit capacitățile studenților de documentare și analiză critică a informației, expunerii succinte a articolelor științifice de specialitate, analizei și perfectării unei bibliografii tematice, iar subiectele proiectelor propuse spre cercetare și a modului de realizare a căpătat un caracter interdisciplinar și multiaspectual mai pronunțat.

Un alt aspect, asupra caruia s-a reflectat, este modalitatea de evaluare a studenților, accentul fiind fixat pe următoarele aspecte: lucru în grup, soluționarea problemelor, abordarea holistică (problemă-teorie-metodologie), reflecții, comunicare și abilități. În acest sens, la unitățile de curs la care în plan au fost fixate proiecte semestriale, evaluarea a fost organizată sub două forme:

- a. În cazul proiectelor semestriale elaborate la o unitate de curs, examenul a fost evaluat proiectelor de către comisie, iar nota va îmbina evaluarea proiectului în formă scrisă și examinarea orală individuală.

- b. În cazul proiectelor interdisciplinare, evaluarea proiectelor a avut loc cu cel puțin o săptămână până la începerea sesiunii de examene în fața comisiei de evaluare, iar nota pentru proiect a constitui 50% din nota pe semestru la unitățile de curs la care a fost elaborat proiectul.

Atât cadrele didactice, cât și studenții au evidențiat, că deși există aspecte asupra cărora urmează să reflectăm, totuși aplicarea metodologiei PBL este utilă și oportună, permițând a fi dezvoltate atât competențele specifice cursului, cât și competențele transversale. De asemenea, lucrul în echipă asupra proiectului, impune responsabilitate din partea membrilor echipei, dezvoltă abilitățile de comunicare interpersonală și de exercitare a sarcinilor în termenul stabilit.

Reflectând asupra viziunii intervievaților, echipa de implementare a proiectului PBL a conturat următoarele lecții învățate privind metodologia PBL, prin prisma a trei aspecte:

- A. lecții privind elaborarea planul de învățământ;
- B. lecții învățate privind implicarea actorilor educaționali în procesul instructiv-educativ;
- C. lecții învățate privind elaborarea și monitorizarea proiectelor.

A. Lecții privind elaborarea planul de învățământ

În procesul de modificare a planul de învățământ am constatat că dezideratul de a ajunge la raportul de 50 la 50 între cursuri și proiect în cadrul specialității 0400.1 *Administrație Publică*, nu este posibil de atins din cauza existenței unor șir de rigori legislative impuse de ministerul de resort în elaborarea planurilor de studii.

Principiul autonomiei universitare, consacrat în art.79 din Codul educației al Republicii Moldova¹ constituie un principiu fundamental în procesul de exercitare a libertății academice, care permite instituțiilor superioare de învățământ, în temeiul alin.3 lit.c să elaboreze planuri de studii, dar „în conformitate cu standardele educaționale de stat”, adică a Planului-cadru care impune includerea obligatorie a unităților de curs *de formare a abilităților și competențelor generale* - între 9 -18 credite și *de orientare socio-umanistică* - între 9 - 18 credite.

În acest context, stabilim că includerea obligatorie a unităților de curs care nu dezvoltă abilitățile profesionale concrete, chiar pe limita minimă-18 ECTS, constituie 10% din numărul total de credite la programul de studiu, fapt care duce la excluderea firească a unităților de curs inerente pentru formarea viitorului specialist.

O altă restricție impusă prin pct.9 din Planul-cadru constă în „alocarea a maxim 4-6 credite de studiu pentru un modul”, fapt care nu permite creditarea proiectului cu un număr mai mare de credite, și în acest sens, nici diminuarea numărul de unități de curs pentru un semestru.

B. Lecții învățate privind implicarea actorilor educaționali în procesul instructiv-educativ

Un alt aspect la care a atras atenție echipa de proiect este faptul că un alt obiectiv enunțat a fost transpunerea accentului de la *învățământul centrat pe profesor* la *învățământul centrat pe student*, proces în care studentul devine subiect activ al actului educațional, perceput ca partener al cadrului didactic. Completarea acestui proces de educație și instruire, prin implicarea unui nou subiect, reprezentanții pieței muncii, permitea ca finalitățile programului de studii să fie raportate

¹ Țarălungă V., Odinoakaia I. Ghid metodic privind elaborarea și susținerea tezelor de licență (ediția a II-a). Bălți: S.n., 2018.

permanent la cerințele pieței muncii, iar absolvenții programelor de studiu să devină competitivi pe piața forței de muncă.

Cu toate acestea, în procesul de implementare ne-am ciocnit cu un șir de provocări, printre care evidențiem:

a. *Rezistența la schimbare*, atât a cadrelor didactice, cât și a studenților.

Filozofia PBL pune accentul pe schimbarea modului de implicare a cadrului didactic în procesul de predare – învățare, unde cadrul didactic din ofertant al produselor cognitive finite, prefabricate, ca un bilanț de adevăruri exprimate prin cunoștințe oferite de-a gata studenților, trece la supervizarea studentului, unde cadrul didactic nu oferă soluții exacte, dar expertizează produsul prezentat de student. Rezistența la schimbare a cadrului didactic rezultă din faptul că procesul de supervizare impune formarea continuă a cadrului didactic pentru a se menține pe poziția de expert, impune reconceptualizarea cursurilor predate, impune ajustarea strategiilor didactice și managementului timpului pentru atingerea finalităților unităților de curs predate.

b. *Supervizarea lucrului asupra proiectelor* preponderent față în față și mai rar on-line;

c. *Conlucrarea cu părțile interesate*, fapt ce ne permite să ne propunem o diversificare a oportunităților de dialog între Universitate (cadre didactice, studenți, supervisor etc.) și întreprinderi, APL, instituții publice, ONG, etc.

În perioada de implementare a proiectului am identificat interesul redus al angajaților instituțiilor publice privind conlucrarea cu mediul academic în vederea oferirii informațiilor necesare pentru elaborarea proiectelor semestriale, fiind laudabil interesul manifestat de reprezentanții societății civile în implementarea proiectului, prin furnizarea de informații necesare studenților în elaborarea proiectelor.

C. Lecții învățate privind elaborarea și monitorizarea proiectelor

Reflectând asupra acestui proces am grupa provocările cu care ne-am confruntat în procesul de implementare a PBL în patru categorii:

1. *Provocări privind elaborarea proiectelor*, printre care evidențiem dificultăți în formularea problemelor, în aplicarea metodologiei de cercetare, în acumularea materialelor practice, în realizarea studiilor interdisciplinare.

Deși studenții studiază, în anul I, semestrul 1 cursul de *Metodologia cercetării științifice în PBL*, unde sunt schițate recomandări privind structura și conținutul proiectului, rămâne o necesitate elaborarea *Indicațiilor metodice privind elaborarea și susținerea proiectelor PBL*.

2. *Provocări privind lucrul în grup*, printre care constatăm: dorința de a conlucra în grup doar cu anumiți colegi; conflicte interpersonale legate de implicarea fiecăruia în elaborarea proiectului, precum și legate de repartizarea rolurilor în grup; abilități de comunicare interpersonală și de asumare a responsabilității pentru luarea deciziilor reduse; nerespectarea termenelor impuse de membrii echipei pentru realizarea sarcinilor.

Provocările enunțate ne-au determinat să reflectăm și să întreprindem măsuri privind responsabilizarea studenților, printre care: evaluarea periodică reciprocă anonimă a aportului fiecărui membru de echipă, întâlniri supervisor-grupuri de lucru, în cadrul cărora supervisorii le-au explicat echipelor faptul că, produsul final și performanța echipei este direct proporțională cu suma performanțelor individuale, de aceea organizarea și gestionarea independentă a procesului de elaborare a proiectului.

3. *Provocările legate de procesul de supervizare a proiectelor*, scot în evidență relația supervisor-student. Supervisorii în procesul de ghidare a studenților aplică tehnici de stimulare a

gândirii, imaginației, creativității și originalității studenților, pentru a determina studenții să descopere probleme, să le cerceteze și să vină cu viziuni proprii privind rezolvarea lor, fără a le oferi soluții de-a gata, fapt întâmpinat prin rezistență în unele echipe de lucru. De asemenea, un aspect negativ în relația supervisor-student, este managementul situațiilor de conflict, apărut între membrii grupului, ca rezultat al aportului diferit al membrilor grupului la elaborarea proiectului.

4. *Provocările întâmpinate în procesul de evaluare a proiectelor* constau în acele dificultăți cu care s-au ciocnit comisiile în procesul de evaluare a proiectelor semestriale, printre care evidențiem dificultățile în stabilirea aportului individual a membrilor grupului asupra proiectelor, în aprecierea produsului final, precum și participarea anevoioasă a angajatorilor în comisiile de evaluare a proiectelor.

În acest context, pentru determinarea contribuției fiecărui membru al echipei la elaborarea și realizarea proiectului, precum și competențele teoretice și practice dobândite de student, considerăm că sunt binevenite reflecțiile personale și aprecierile inter-personale privind contribuția individuală și a colegilor la realizarea proiectului.

3. VIZIUNEA ASUPRA PROGRAMULUI DE STUDII BAZAT PE PBL - ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ

3.1 Privire de ansamblu

Ineficiența mecanismului de interacțiune a instituțiilor de învățământ superior cu sfera de cercetare-dezvoltare, cu mediul de afaceri, cu piața muncii, reprezintă unul dintre punctele slabe ale sistemului național de educație universitară. Acest aspect condiționează un nivel scăzut de motivare și de responsabilizare pentru rezultatele învățării de către studenți, provocând incoerența între formarea profesională universitară și necesitățile pieții muncii.

Carențele enumerate sunt rezultatul unei practici educaționale, acceptate în învățământul universitar național, în care cadrul didactic fixează accentele pe procesul de predare a cunoștințelor, urmat de cel de evaluare a acestora, acordând o însemnătate minoră procesului de învățare a studentului. Situația ar fi alta, dacă corelația dintre aceste trei procese predare-învățare-evaluare ar fi echivalentă, iar predarea nu s-ar limita la simpla transmitere a cunoștințelor.

Cadrul didactic, renunțând la livrarea cunoașterii ca produs, orientându-se pe modelul „cunoașterea ca proces”, acordând atenție nevoilor de învățare, de motivare, de consiliere și de orientare a studentului, ar schimba paradigma existentă de învățare și ar facilita gândirea critică a studentului.

Studierea experienței universităților europene și a metodelor de predare aplicate în învățământul universitar, în special, a învățământului axat pe problemă (PBL), precum și a experienței proprii acumulate în cadrul proiectului, ne-a permis să reconceptualizăm stilul de predare, metodele și procedeele didactice utilizate și să conturăm un program ideal pentru specialitatea 0400.1 *Administrație publică*.

Scopul programului vizionar este înlocuirea învățământului clasic, unde profesorul este furnizor de informații, iar studentul receptorul informației, la învățământul axat pe problemă, care ar constitui temelia în formarea specialiștilor competitivi pe piața muncii, calificați în domeniul de formare profesională.

Planul de învățământ la specialitate 0400.1 *Administrație publică*, fiind elaborat în conformitate cu prevederile Cadrului Național al Calificărilor², are menirea de a forma specialiști în domeniul administrației publice.

Titlul conferit absolvenților este de *licențiat în științe administrative*, iar durata studiilor la program este de 3 ani, respectiv 180 credite ECTS, anul de studii fiind divizat în două semestre a câte 15 săptămâni fiecare.

Logigrama planului de învățământ proiectat va presupune îmbinarea cursurilor teoretice și practice, precum și elaborarea în fiecare semestru a proiectelor semestriale.

Succesul implementării ofertei educaționale va depinde de fixarea accentelor pe cel ce învață (student), care devine subiect activ al procesului educațional calitativ și productiv, iar aplicarea

² Programul este elaborat în conformitate cu Cadrul Național al Calificărilor (CNC) pentru specialitatea Administrație publică. CNC fiind actul reglator prin care sunt stabilite structura calificărilor și care asigură recunoașterea națională, precum și compatibilitatea și comparabilitatea internațională a calificărilor dobândite în cadrul sistemului de învățământ superior. Prin intermediul acestuia pot fi recunoscute, măsurate și relaționate toate rezultatele învățării dobândite în cadrul sistemului de învățământ superior. Cadrul Național al Calificărilor respectă tradițiile și experiența învățământului superior moldovenesc și este compatibil cu Cadrul General al Calificărilor din Spațiul European al Învățământului Superior.

eficientă, de către formatori (cadre didactice), a metodelor și procedeele didactice, în special, a învățământului axat pe problemă, va facilita:

- crearea unui mediu educațional axat pe formarea competențelor profesionale și transversale, specifice domeniului de formare profesională;
- dezvoltarea capacităților de analiză și sinteză a proceselor și fenomenelor social-economice specifice domeniului de formare profesională, prin îmbinarea aspectelor de natură teoretică și practică;
- dezvoltarea creativității și spiritul de echipă în contextul luării deciziilor și soluționării problemelor;
- asigurarea condițiilor pentru facilitarea accesului, progresului în cariera universitară și mobilitatea studenților și absolvenților în spațiul european.

Traseul educațional al studenților, la programul de studii proiectat, presupune diminuarea numărului de unități de curs, studiate în cadrul semestrului, respectiv a numărului de forme de evaluare; modularizarea unităților de curs și progresia în formarea profesională, îmbinând:

- studierea inițială a unităților de curs/ modulelor fundamentale, apoi a celor de specialitate;
- aplicarea cunoștințelor acumulate la unitățile de curs / modulele studiate anterior pentru studierea unităților de curs / modulelor ulterioare, facilitând astfel o progresie analitică, de la micro spre macro nivel;
- soluționarea problemelor reale din domeniul administrației publice, de la probleme simple la complexe, atât în grup, cât și individual, va asigura progresia holistică a procesului instructiv-educativ.

Eficiența programului de studii depinde nu numai de strategiile de predare-învățare utilizate, dar și de strategiile de evaluare aplicate, de aceea catedra responsabilă de program, facilitează și încurajează diversificarea formelor de evaluare inovatoare, spre ex.: examen în grup, examen combinat (scris și verbal), examen la calculator, video-examen, evaluarea colegilor prin platforma Moodle, etc.

Atingerea finalităților programului de studiu reprezintă absolvenți competitivi pe piața muncii, care sunt eligibili și corespund cerințelor impuse de ofertele pieții muncii, de aceea implementarea eficace al programului structurat în baza PBL, înseamnă:

- absolvenți care învățând prin cercetare și-au format deprinderile de a explora și de a se implica activ în soluționarea sarcinilor, în spirit de colegialitate și inițiativă, gândire critică, creativitate, cooperare și disponibilitate de a găsi soluții originale;
- absolvenți care în procesul de învățare au îmbinat teoria cu practica, astfel conturându-și o viziune despre particularitățile activității în instituțiilor publice, fapt care le va ușura inserția în domeniul profesional;
- absolvenți care și-au format deprinderi de relaționare în grup, prin exercitarea rolurilor specifice muncii de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității în luarea deciziilor;
- absolvenți care sunt capabili să se autoevalueze și să identifice nevoia de formare profesională continuă, precum și a resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul adaptării la cerințele pieței muncii.

Preocuparea de faptul că teoretizarea excesivă a învățământului superior nu reflectă și nu corespunde necesităților pieții muncii, iar metodele clasice aplicate și volumul de informații teoretice studiat nu corespunde doleanțelor consumatorilor serviciilor educaționale ne-a

determinat să conturăm proiectul unui plan ideal pentru specialitatea Administrație publică. În cadrul planului proiectat am echivalat coraportul între unitățile de curs în care studenții acumulează cunoștințe teoretice și în care își formează abilitățile practice. Această deplasare de accent nu presupune însă o ignorare a cunoștințelor și a rolului pe care acestea îl au, deoarece chiar formarea și dezvoltarea aptitudinilor și capacităților se realizează prin intermediul lor, în cadrul proceselor de învățare.

3.2 Semestre

3.2.1 Semestrul I

Conform proiectului planului vizionar pentru specialitatea 0400.1 Administrație publică, am inclus pentru primul semestru, 5 forme de evaluare, adică cu 2 forme de evaluare mai puțin decât există la moment, grație aplicării principiului modularizării, stabilind 2 unități de curs și 3 module, prezentate în tabelul de mai jos:

Tema semestrului: <i>Organizarea și funcționarea sistemelor administrative contemporane</i>			
ANUL I			
Denumirea unității de curs / modulului	Forma de evaluare	Număr de credite	
		Curs 23 ECTS	Proiect 7 ECTS
Teoria generală a dreptului	E	5	1
Modul: 1. Drept constituțional și instituții politice 2. Politologie	E	5	1
Modul: 1. Teoria administrației publice 2. Istoria administrației publice	E	5	1
Modul: 1. Metodologia cercetării în PBL 2. Proiect interdisciplinar	EP	4	4
Limba străină I – de specialitate	E	4	-

În primul semestru, coraportul creditelor pentru unitățile de curs sunt: fundamentale - 63,33%, de cultură generală – 13,33% și proiect - 23,33%. Unitățile de curs fundamentale constituie pre-rechizite obligatorii pentru studierea unităților de curs de specialitate și inițiază studenții în domeniului de formare profesională.

Sarcina globală a orelor pentru semestrul I constituie 900 ore (contact direct - 450 ore și studiu individual - 450 ore), iar orele de contact direct sunt repartizate pe tipuri de activități: curs, seminar, laborator - în cadrul cărora are loc supervizarea lucrului în grup asupra proiectelor.

Includerea Modulului 1. *Metodologia cercetării în PBL*. 2. *Proiect interdisciplinar*, va oferi studenților cunoștințele necesare privind aplicarea metodei de învățare pe bază de problemă, va permite acestora să învețe cum să lucreze cu sursele bibliografice pentru a evita plagierea, cum să identifice metodele și teoriile de cercetare, să acumuleze materialele practice, să exerseze în formularea problemelor, să contempleze asupra structurii proiectului, etc. În cadrul acestui curs studenții vor obține primele experiențe de lucru în grup asupra unui proiect, susținând la sfârșitul cursului examen în grup prin care se evaluează proiectul.

Obiectivele învățării planificate pentru semestrului I:

- perceperea noțiunilor, conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale științei administrației;
- cunoașterea principiilor fundamentale de organizare și funcționare a structurilor administrative;

- identificarea, analizarea și formularea opiniilor personalizate în raport cu problemele din domeniul științelor administrative;
- studierea vocabularului de specialitate și dezvoltarea competențelor de comunicare în limba engleză;
- dezvoltarea capacităților de lucru individual sau în echipă, în scopul soluționării situațiilor modelate din domeniul de formare profesională;
- executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen a sarcinilor, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională;
- elaborarea și susținerea primului proiect semestrial în grup.

De rezultatele învățării vor depinde realizarea obiectivelor planificate pentru acest semestru, fiind cuantificate în urma evaluării rezultatelor academice, în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la evaluarea rezultatelor academice ale studenților USARB³, precum și în concordanță cu criteriile și metodele de evaluare a cunoștințelor studenților expuse în curriculum-urile unităților de curs, unde sunt enumerate elementele cuantificabile prin note (cunoștințe, capacități de analiză, sinteză, evaluare, competențe etc.) și modul de desfășurare a activităților de evaluare finală și a celor efectuate pe parcursul semestrului. Cadrul didactic prezintă studenților curriculumul la unitatea de curs, la prima oră de curs, specificând finalitățile de studiu preconizate, modalitățile și formele de evaluare curentă și finală.

Nu sunt admiși la evaluarea finală studenții care:

- nu au realizat obiectivele curriculare;
- nu au obținut o notă medie de promovare în cadrul evaluării curente;
- au absentat nemotivat la mai mult de 30% din activitățile auditoriale;
- nu au susținut proiectul semestrial la unitățile de curs, unde nota pentru proiect este parte componentă a notei pe semestru;
- nu au realizat sarcinile ce presupun activitatea de învățare individual.

La finele fiecărui semestru, în baza unui orar prestabilit se desfășoară sesiunea de examinare, iar pentru studenții restanțieri sesiuni de reexaminare.

În vederea monitorizării calității formării specialiștilor în universitate, facultate și a activităților evaluative, secția studii și decanatul organizează semestrial evaluări dinamice. Rezultatele acestor probe sunt luate în considerare la calculul mediei pe semestru la seminar, de rând cu evaluările curente, realizate de către cadrul didactic.

Începând cu anul de studii 2012-2013, evaluarea curentă și finală la programul de studii, pentru unele unități de curs, se realizează on-line prin intermediul instrumentelor Moodle.

Notele curente și finale se stabilesc conform scalei de evaluare și notare a studenților, prezentate în Anexa 8.

Satisfacția studenților referitor la programul de studiu este evaluată prin metoda chestionării, conform procedurii de sistem SMC: „*Evaluarea satisfacției clienților*” din cadrul Manualului sistemului de management al calității. Semestrial, Departamentul de Management al Calității organizează chestionarea electronică a studenților privitor la calitatea formării, formelor de organizare a activităților didactice, iar informația este colectată și prelucrată automat de calculator, ceea ce asigură anonimatul respondenților. Rezultatele chestionării sunt folosite pentru îmbunătățirea procesului de predare-învățare: sunt revăzute metodele de predare, conținuturile

³ Regulamentul cu privire la evaluarea rezultatelor academice ale studenților, aprobat prin Hotărârea Senatului USARB, proces verbal nr.9 din 16.03.2011.

predate, raportul dintre numărul de ore contact direct/indirect, raportul numărului de ore curs/seminar/laborator, relația profesor-student.

3.2.2 *Semestrul 2*

În acest semestru, alocarea creditelor pentru unitățile de curs, va constitui: fundamentale – 40%, de specialitate – 16,67%, de cultură generală – 13,33%, proiect -30%.

Semestrul II, conform proiectului planului vizionar, include 2 unități de curs, 2 module și un proiect interdisciplinar, care le-am creditat exceptând prevederea planului cadrul privind alocarea a maximum 6 credite pentru modul, fapt care ne-a permis să micșorăm numărul formelor de evaluare de la 7 la 5 pentru semestrul dat.

Tema semestrului: <i>Funcția publică și statutul funcționarului public</i>			
ANUL I			
Denumirea unității de curs / modulului	Forma de evaluare	Număr de credite	
		Curs 21 ECTS	Proiect 9 ECTS
Drept administrativ I	E	6	-
Modul.1. Etica și deontologia funcționarului public. 2. Răspunderea juridică a funcționarului public.	E	5	-
Proiect interdisciplinar	EP	-	9
Modul. 1.Elemente de drept civil și procedură civilă. 2. Elemente de drept penal și procedură penală	E	6	-
Limba străină I – de specialitate	E	4	-

Rezultatele scontate vor depinde realizarea **obiectivelor planificate** pentru semestrului II:

- utilizarea cunoștințelor achiziționate în cadrul disciplinelor fundamentale pentru explicarea și interpretarea conceptelor și proceselor din domeniul administrației publice;
- aplicarea corespunzătoare a principiilor fundamentale pentru evaluarea cantitativă și calitativă a proceselor din domeniul administrației publice;
- interpretarea diverselor modele administrative în vederea soluționării unor probleme tipice din domeniul administrației publice;
- analiza proiectelor de decizii administrative în vederea evaluării legalității acestora;
- analiza și încadrarea legală a rezolvării situațiilor și modelării proceselor din sfera administrației publice;
- perceperea necesității aplicării tehnologiilor moderne în activitatea administrației publice;
- realizarea proiectului interdisciplinar de complexitate medie, axat pe probleme actuale și relevante domeniului de formare, care permit planificarea activității în grup, repartizarea rolurilor în echipă, diversitatea în cooperare, nivelul înalt de studiu

Promovarea studenților dintr-un an de studiu în altul se realizează în baza ordinului rectorului, în conformitate cu pct. 1.1.-1.20, *Capitolul III. Evaluarea și promovarea academică* din Regulamentul cu privire la evaluarea rezultatelor academice ale studenților în USARB.

Sunt promovați în următorul an de studii studenții care pe parcursul anului universitar au acumulat integral numărul de credite obligatorii (60), prevăzute în planul de învățământ, pentru

anul respectiv. La ciclul I, învățămînt cu frecvență, promovarea în următorul an de studii este condiționată de acumularea a minim 40 de credite la unitățile de curs/modulele obligatorii prevăzute în contractul anual de studii.

3.2.3 Semestrul 3

Unitățile de curs studiate în anul I de studii, reprezintă pre-rechizitele necesare pentru studierea unităților de curs din semestrul III.

Creditarea unităților de curs, pentru semestrul III, s-a realizat, după cum urmează: fundamentale – 13,33%, de specialitate – 50%, proiect – 36,67%, iar numărul formelor de evaluare constituie 5.

Tema semestrului: <i>Descentralizarea și desconcentrarea administrativă – principii de organizare a administrației publice locale</i>			
ANUL II			
Denumirea unității de curs / modulului	Forma de evaluare	Număr de credite	
		Curs 19 ECTS	Proiect 11 ECTS
Drept administrativ II	E	4	-
Drept financiar și fiscal	E	4	-
Drept contravențional	E	4	-
Proiect interdisciplinar	EP	-	11
Dreptul familiei și stare civilă.	E	4	-
Psihologia conducerii	E	3	-

Progresul academic al studenților și rezultatele scontate depind de atingerea **obiectivelor de învățare** preconizate pentru semestrului III:

- aplicarea noțiunilor, interpretarea conceptelor și teoriilor în situații tipice din domeniul administrației publice;
- raportarea principiilor metodologice de luare a deciziilor în domeniul administrativ la situații concrete;
- utilizarea criteriilor și exigențelor de elaborare a proiectelor de decizii administrative pentru diverse situații de fapt;
- aplicarea adecvată a tehnologiilor moderne în administrația publică, în vederea evaluării eficienței actului de guvernare;
- identificarea, studierea și propunerea soluțiilor pentru problemele complexe din domeniul de formare profesională, precum și prevederea efectelor scontate în urma aplicării soluțiilor propuse în cadrul proiectului interdisciplinar;
- perfecționarea tehnicilor de relaționare în grup, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor în cadrul lucrului asupra proiectului.

Proiectul interdisciplinar va include o problemă complexă, iar studenții vor trebui să demonstreze competențe de culegere, analiză și interpretare a informațiilor în conformitate cu metodologia PBL.

3.2.4

3.2.5 *Semestrul 4*

Cunoștințele acumulate în semestrele anterioare reprezintă pre-rechizite necesare pentru studierea unităților de curs din semestrul IV.

Creditarea unităților de curs, pentru semestrul IV, s-a realizat după cum urmează: de specialitate – 50%, proiect – 50%, iar numărul formelor de evaluare s-a redus la 4.

Tema semestrului: <i>Strategii de recrutare și stimulare a personalului aplicabile în serviciului public</i>			
ANUL II			
Denumirea unității de curs / modulului	Forma de evaluare	Număr de credite	
		Curs 15 ECTS	Proiect 15 ECTS
Controlul actului administrativ	E	5	-
Dreptul muncii și protecției sociale	E	5	-
Managementul serviciului public	E	5	-
Practica de specialitate I+Proiect	EP	-	15

Progresul academic al studenților și rezultatele scontate depind de atingerea **obiectivelor de învățare** preconizate pentru acest semestru:

- identificarea, analizarea și rezolvarea problemelor din domeniul administrației publice în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient;
- înțelegerea și utilizarea eficientă a metodelor din domeniul administrației publice, în scopul încadrării legale a problemelor cercetate în cadrul proiectelor;
- aplicarea normelor legale în scopul identificării soluțiilor pentru problemelor cercetate în cadrul proiectelor;
- utilizarea criteriilor și metodelor standard de evaluare, în scopul aprecierii eficienței soluțiilor pentru problemelor cercetate în cadrul proiectelor;
- elaborarea propunerilor de modificare și amendare a legislației în domeniul administrației publice.

În semestrul IV studenții vor elabora un proiect complex în conformitate cu tema semestrului, acumulând material empiric în cadrul practicii de specialitate, încercând să aplice teoriile identificate în cercetarea problemei la realitățile domeniului de formare, să analizeze rezultatele și să formuleze soluții proprii privind problema cercetată.

3.2.6 *Semestrul 5*

Cunoștințele acumulate în semestrele anterioare reprezintă pre-rechizite necesare pentru studierea unităților de curs din semestrul IV.

Creditarea unităților de curs, pentru semestrul III, se va realiza, după cum urmează: de specialitate – 40%, proiect – 60%, iar numărul formelor de evaluare va constitui 4.

Tema semestrului: <i>E-guvernarea – direcție strategică al dezvoltării serviciilor publice</i>			
ANUL III			
Denumirea unității de curs / modulului	Forma de evaluare	Număr de credite	
		Curs 12 ECTS	Proiect 18 ECTS
E-guvernare	E	4	-
Urbanism și amenajarea teritoriului	E	4	-
Tehnici de elaborare a documentelor administrative	E	4	-
Practica de specialitate II+Proiect	EP	-	18

Progresul academic al studenților și rezultatele scontate depind de atingerea **obiectivelor de învățare** preconizate pentru acest semestru:

- utilizarea tehnologiilor moderne, diverselor forme și metode de control a evaluării activității administrative și formularea propunerilor de eficientizare a acesteia;
- perceperea necesității aplicării tehnologiilor moderne în activitatea administrației publice;
- identificarea formelor și metodelor de control a evaluării activității administrative;
- aplicarea diferitor mecanisme și forme de control administrativ aferente domeniului profesional;
- utilizarea adecvată a tehnologiilor moderne în administrația publică, în vederea evaluării eficienței actului de guvernare;
- elaborarea proiectelor de e-transformare a administrației publice;
- cunoașterea cerințelor standard pentru tehnologiile moderne de comunicare în administrația publică.

Elaborarea proiectului în semestrul V va solicita de la studenți o cunoaștere profundă a strategiilor naționale de dezvoltare a e-guvernării, identificării avantajelor și dezavantajelor acestui proces, conturării viziunilor proprii privind problemele studiate în cadrul proiectului.

3.2.7 *Semestrul 6*

În semestrul șase, programul de studii include trei forme de evaluare, iar creditarea unităților de curs, pentru semestrul VI, se va realiza, după cum urmează: de specialitate – 33,33%, proiect – 66,67%.

Tema semestrului: <i>Reforma administrației publice al Republicii Moldova: probleme și soluții</i>			
ANUL III			
Denumirea unității de curs / modulului	Forma de evaluare	Număr de credite	
		Curs 10 ECTS	Proiect

			20 ECTS
Managementul achizițiilor publice	E	4	-
Administrația publică centrală și locală	E	6	-
Practica de cercetare. Proiectul / Teza de licență	EP	-	20

Obiectivele și rezultatele învățării pentru acest semestru, corespunde finalităților planului de studii, iar studentul-absolvent trebuie să fie capabil:

- să aplice cunoștințele obținute în cadrul unităților de curs fundamentale și de specialitate studiate, într-un mediu profesional determinat;
- să soluționeze situații specifice administrației publice, prin aplicarea metodei studiului de caz;
- să demonstreze creativitate în instrumentarea actelor și procedurilor administrative în procesul de învățare, cercetare și de muncă;
- să manifeste spirit de echipă în contextul luării deciziilor administrative;
- să valorifice limbajul specific administrației publice, precum și a metodologiei specifice, în realizarea proiectelor semestriale;
- să analizeze și sintetizeze procesele și fenomenele social-economice prin elaborarea și implementarea strategiilor manageriale;
- să consolideze capacități decizionale și de gestionare a schimbărilor în administrația publică, prin estimarea riscurilor și asumarea responsabilităților profesionale;
- să-și cultive abilitățile de colaborare cu specialiști din alte domenii în contextul managementului schimbării;
- să dezvolte comunicarea științifică scrisă și orală în elaborarea și prezentarea tezei de licență;
- să utilizeze instrumente cu acțiune digitală, să creeze documente și să utilizeze serviciile electronice de bază în cercetare;
- să aplice cel puțin o limbă străină pentru utilizarea textelor de specialitate în elaborarea tezei de licență;
- să-și asume responsabilități etice pentru rezultatele cercetării înscrise în teza de licență;
- să demonstreze capacitatea de a dezvolta la ciclul II, studii superioare de masterat, a competențelor achiziționate la ciclul I, studii superioare de licență.

Teza de licență, în calitate de formă de evaluare finală a activității academice a studentului. Perioada elaborării tezei de licență este precedată de un stagiul de practică (practica de cercetare), care are drept scop consolidarea cunoștințelor teoretice obținute pe parcursul anilor de studii, selectarea informației necesare pentru elaborarea tezei de licență și obținerea unor abilități în domeniul de formare profesională.

Teză de licență reprezintă o lucrare originală, fundamentată științific care are drept scop evaluarea competențelor studenților de a efectua cercetări, de a aplica cunoștințe teoretice în procesul de elaborare a unor soluții practice, specifice domeniului de formare profesională.⁴

⁴ Pct.3 din Planul-cadru pentru studii superioare (ciclul I - Licență, ciclul II - Master, studii integrate, ciclul III – Doctorat)

Spre deosebire de alte lucrări științifice (rapoarte, articole etc.), în care autorul își expune opiniile și ideile sale teoretice într-un mod pe care îl consideră oportun, teza de licență este elaborată în conformitate cu metodologia cercetării științifice.

Teza de licență presupune conceperea și elaborarea - sub îndrumarea cadrului didactic care are calitatea de conducător științific - a unui text care cuprinde, într-o succesiune logică și ordonată, informații, idei și opinii ale autorului, desprinse sau formulate în urma studierii literaturii de specialitate și a practicii organelor competente în domeniu. Lucrarea de licență elaborată este prezentată și susținută în fața unei comisii de licență.

Sunt admiși la examenul de licență studenții care au realizat integral planul de învățământ și au acumulat numărul de credite stabilit pentru programul Administrație publică. Admiterea la examenul pentru susținerea tezei de licență se realizează prin ordinul rectorului USARB cu o lună înainte de începerea examenului de licență.

Evaluarea tezei de licență se realizează în conformitate cu următoarele criterii de evaluare:

1. Complexitatea și nivelul conținutului științific al lucrării;
2. Capacitatea de sinteză și gradul de competență dovedit de către student;
3. Structura lucrării analizate;
4. Valoarea și relevanța referințelor bibliografice studiate;
5. Utilizarea metodologiei de cercetare și argumentarea motivației cercetării;
6. Valoarea rezultatelor obținute ca urmare a cercetării desfășurate;
7. Capacitatea de a prezenta în fața membrilor comisiei a lucrării elaborate;
8. Gradul și capacitatea de a răspunde la întrebările adresate de către membrii Comisiei;
9. Respectarea prevederilor Ghidului privind elaborarea și susținerea tezei de licență⁵ și a cerințelor formulate de catedră și cadrele didactice coordonatoare.

Teza de licență se evaluează în mod distinct cu note, în baza scalei de notare de la ”10” la ”1”, nota minimă de promovare fiind ”5”.

Obținerea, unei note mai mici decât ”5”, la teza de licență, este calificată drept nepromovare a examenului de licență. În cazul când, teza de licență a fost apreciată cu o notă sub ”5”, Comisia pentru examenul de licență decide dacă aceeași lucrare, după rectificările necesare, poate fi prezentată la o susținere repetată sau este necesară modificarea temei tezei de licență.

Studenții au dreptul să conteste decizia Comisiei de licență. Cererile pentru contestații se depun, în scris, la secretarul Comisiei pentru examenul de licență, în termen de maximum 24 ore de la comunicarea rezultatelor, fiind înregistrate de către secretar în Registrul de evidență a proceselor-verbale.

Contestațiile vor fi examinate de către Comisia de licență, în termen de 48 de ore de la depunerea acesteia, sub supravegherea Comisiei de supraveghere. Comisia pentru examenul de licență, după reexaminarea tezei de licență, decide schimbarea sau nu a notei prin creșterea sau prin micșorarea acesteia. Decizia Comisiei rămâne definitivă.

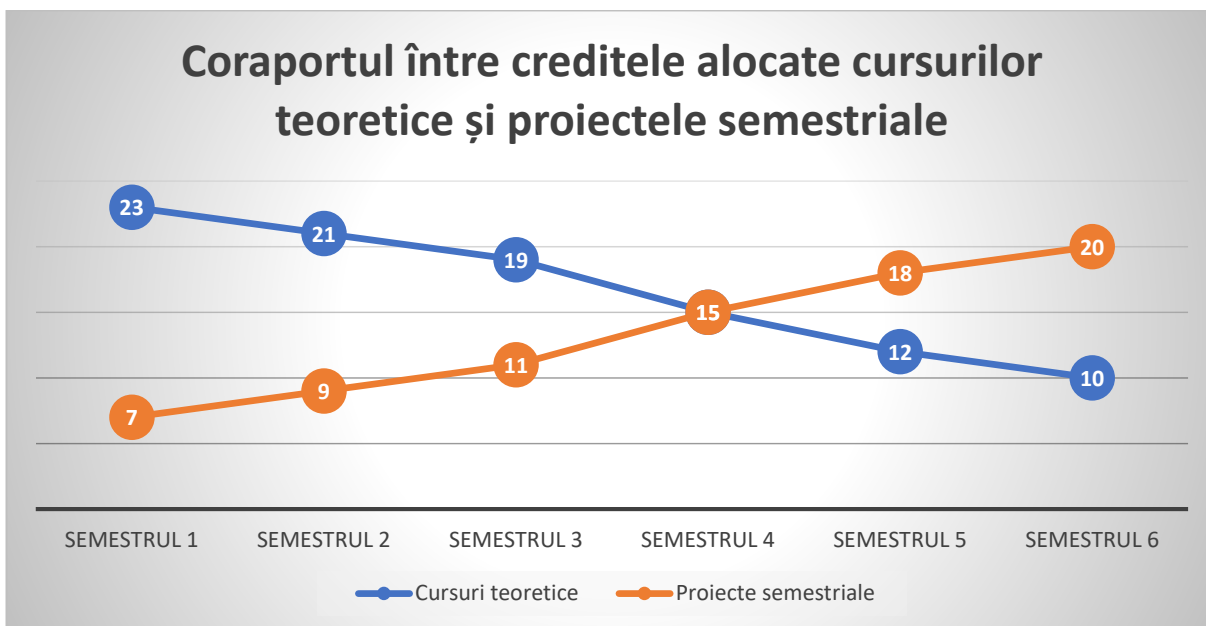
În cazul în care absolventul nu a susținut teza de licență în sesiunea stabilită, acesta are dreptul să o susțină repetat, de cel mult două ori în următorii 5 ani, cu suportarea de către student a cheltuielilor de examinare, stabilite de USARB. La a doua susținere, studentul va solicita reconfirmarea sau modificarea temei tezei de licență, cu cel puțin 6 luni până la începerea

⁵ Țarălungă V., Odinoakaia I. Ghid metodic privind elaborarea și susținerea tezelor de licență (ediția a II-a). Bălți: S.n., 2018, p.18.

examenului de licență, prin depunerea cererii pe numele rectorului, avizată de către șeful catedrei și decanul facultății.

Traseul educational parcurs de către studenții-absolvenți pe parcursul a 6 semestre va permite acumularea a 100 credite de studii în urma ascultării cursurilor teoretice și acumularea a 80 credite de studii în urma realizării și susținerii proiectelor elaborate în echipă. Implementarea programul AP - PBL va permite să atingem raportul între prelegeri și lucru în echipă 55,56% la 44,44%, progresie prezentată în diagrama de mai jos:

Figura 5. Progresia orelor planificate pentru proiecte în cadrul Planului vizionar AP.

4. FOAIA DE PARCURS

4.1 Introducere

Asigurarea procesului de durabilitate a aplicării metodologiei PBL în cadrul USARB, impune un șir de acțiuni prezentate în Foia de parcurs (Anexa 2.), acțiuni care sunt în proces de implementare sau care urmează a fi realizate în perioada 2019-2022.

Elaborarea Foii de parcurs s-a început în perioada demarării proiectului PBLMD, activitate în care au fost implicați: Valentina Pritcan, dr., conf. univ., (coordonator instituțional) ; Natalia Gașțoi, prim prorector; dr., conf. univ., Mariana Spataru, dr., lect. sup. univ., șefa Catedrei de drept public; Ina Odinoakaia, dr., conf. univ., șefa Catedrei de drept privat; Eduard Boișteanu, dr. hab., conf. univ.; Veaceaslav Pînzari, dr., conf. univ.; Ion Dănoi, dr., lect. sup. univ.; Sergiu Boca, dr., lect. sup. univ.; Valentin Cazacu, dr., lect. univ.; Daniela Pojar, asist. univ.; Mihaela Kruglițchi, asist. univ. (statutul persoanelor este indicat conform perioadei de deschidere a proiectului)

Contrurarea foii de parcurs, s-a realizat în baza experienței acumulate în cadrul mobilităților și vizitelor de studii în cadrul universităților partenere, în baza viziunilor experților străini referitoare la modificările care trebuie operate atât la nivel de program, cât și la nivel de management, pentru a putea asigura aplicarea filozofiei PBL în cadrul instituției, nu numai la programul-pilot, dar și la alte programe de studii.

Experiența acumulată în perioada septembrie 2017 - aprilie 2019 în implementarea învățământului axat pe problemă și elaborării proiectelor în grup, ne-a determinat să conștientizăm că utilizarea metodelor interactive în procesul de predare-învățare contribuie semnificativ la îmbunătățirea performanțelor de învățare și facilitează angajabilitatea absolvenților în câmpul muncii.

În acest sens, pentru asigurarea calității predării-învățării-evaluării conform metodologie PBL, ne propunem să efectuăm următoarele activități: formarea continuă a cadrelor didactice, consultarea și implicarea angajatorilor în procesul instructiv-educativ, eficientizarea dialogului dintre conducătorul stagiilor de practică din cadrul USARB și mentorul stagiilor de practică din cadrul bazelor de practică, evaluarea satisfacției cadrelor didactice, studenților și angajatorilor privind aplicarea PBL.

Activitățile menționate am putea să le divizăm în câteva direcții, care urmează să le implementăm în paralel, conform foii de parcurs.

4.2 Perioada 1.

A. Extinderea și consolidarea culturii PBL la nivel instituțional.

Scopul de bază al acestei direcții constă în întreprinderea măsurilor la nivel instituțional și extrainstituțional în vederea promovării metodologiei PBL.

Realizarea scopului conturat ne propunem să-l realizăm prin atingerea graduală a următoarelor obiective:

- includerea filozofiei PBL în Planul strategic la nivel de instituție, facultate, catedră.
- promovarea bunelor practici PBL în mediul academic USARB, în vederea cunoașterii de către membrii comunitarii academice, precum și alte persoane cointerestate a avantajelor

- pe care le oferă învățământul bazat pe probleme și oportunităților de angajare a absolvenților acestor programe;
- diversificarea resurselor educaționale (baze de date, resurse media, bibliografie; etc.) specifice PBL;
 - crearea spațiilor de lucru pentru grupuri mici (facultate, bibliotecă, cămin, etc.) unde studenții ar putea lucra asupra elaborării proiectelor;
 - modificarea planurilor de studii la nivel de facultate și includerea proiectelor la alte specialități
 - identificarea specialităților pentru extindere PBL la nivelul USARB;
 - elaborarea planului de studii cu învățare PBL pentru programele identificate la nivelul USARB;
 - implementarea PBL pentru programele identificate la nivelul USARB;
 - consolidarea și inițierea parteneriatelor cu universități din țară și străine pentru asigurarea mobilității cadrelor didactice și studenților

B. Formarea continuă a cadrelor didactice conform filozofiei PBL.

Scopul de bază al acestei direcții constă în formarea și dezvoltarea competențelor de predare ajustate la PBL a cadrelor didactice USARB, care ni-l propunem să-l realizăm prin următoarele acțiuni:

- organizarea cursurilor de formare continuă a cadrelor didactice;
- elaborarea ghidului metodic privind predarea în baza PBL;
- ajustarea regulamentelor de normare și de acordare a sporurilor de performanță pentru cadrele didactice care aplică metodologia PBL;
- asigurarea mobilităților cadrelor didactice.

C. Conlucrarea cu actorii actului educațional privind aplicarea PBL.

Scopul de bază al acestei direcții de acțiuni constă în consolidarea dialogului între actorii actului educațional cadru didactic-student-angajatori, pentru a modifica curricula universitară conform cerințelor pieții muncii și astfel de a facilita inserția absolvenților pe piața muncii.

În acest context, ne propunem să realizăm, în perioada 2019-2022, următoarele acțiuni:

- consilierea și ghidarea în carieră;
- conlucrarea instituției cu angajatorii și absolvenții PBL;
- crearea unei baze de date privind satisfacția studenților și cadrelor didactice privind aplicarea PBL în procesul de predare - învățare – evaluare;
- implicarea mai activă a angajatorilor în procesul de studii și evaluarea satisfacției angajatorilor privind calitatea pregătirii absolvenților PBL.

4.3 Perioada 2.

Realizarea studiilor în temeiul programului-pilot Administrație publică elaborat în anul 2017.

Scopul de bază al acestei direcții constă în organizarea și desfășurarea procesului instructiv-educativ, pentru perioada iunie 2019 - decembrie 2021, în cadrul programului-pilot AP-PBL, care ne propunem să le realizăm prin atingerea următoarelor *obiective*:

- redactarea și diseminarea pliantelor informaționale despre program absolvenților de liceu;

- mediatizarea informației prin intermediul mass-media, site-ul USARB www.usarb.md, pagina usarb_facebook etc.;
- diseminarea informației cu referire la studiile bazate pe PBL în cadrul caravanei USARB a admiterii;
- organizarea admiterii pentru anii 2019-2021 la program;
- organizarea procesului de finalizarea a studiilor a promoțiilor înmatriculate la acest program;
- îmbogățirea resurselor informaționale prin abonarea la reviste de specialitate recunoscute internațional și înregistrarea instituției în baze de date on-line, care asigură accesul studenților la informații și cunoștințe necesare pentru elaborarea proiectelor;
- extinderea numărului sălilor de lucru destinate pentru lucrul în echipă în baza PBL în cadrul facultății, precum și în Biblioteca științifică USARB;
- diversificarea acordurilor privind realizarea stagiilor de practică prin cointeresarea angajatorilor de a accepta studenți instruiți conform metodologiei PBL.

4.4 Perioada 3.

Elaborarea, aprobarea și aplicarea noului program pentru specialitatea Administrație publică în conformitate cu metodologia PBL.

Scopul de bază al acestei direcții constă în inițierea, elaborarea și aprobarea unui Plan de studii vizionar pentru Administrație publică, proiectat în baza principiilor învățării bazate pe probleme, precum și acreditarea acestuia.

Atingerea scopului enunțat ni-l propunem să-l realizăm până în iunie 2022, pentru a putea organiza admiterea la noul program prin întreprinderea următoarelor acțiuni:

- monitorizarea continuă în vederea îmbunătățirii programului-pilot de studii;
- reconceptualizarea planului de studii Administrație publică pentru atingerea dezideratului 50% (teorie) și 50% (proiecte);
- reconceptualizarea structurii curriculumului unităților de curs / modulelor conform metodologiei PBL;
- elaborarea indicațiilor metodice privind elaborarea și susținerea proiectelor;
- pregătirea raportului de acreditare a programului de studii conceput conform metodologiei PBL.

5. PLANUL DE ACȚIUNI

5.1 Introducere

Realizarea Foii de parcurs ne propunem să o punem în practică prin măsurile prezentate în Planul de acțiuni (Anexa 3.), în vederea implementării cărora USARB urmează să identifice resurse umane, materiale, de timp, financiare, informaționale.

Constatăm că măsurile întreprinse în cadrul proiectului PBLMD privind procurarea de echipament necesar pentru aplicarea metodologiei PBL, experiența acumulată de cadrele didactice în cadrul mobilităților, ne-au permis să diseminăm și să organizăm în cadrul USARB workshop-uri cu profesorii și studenții din cadrul facultății.

Cu toate acestea, în scopul consolidării culturii PBL în USARB, precum și pentru operarea modificărilor și realizarea studiilor la programul vizionar proiectat, urmează să fie întreprinse acțiuni de reconceptualizare a curriculumurilor universitare, a strategiilor didactice aplicate în procesul de studii, a selectării și pregătirii materialelor didactice în baza PBL, de analiză a satisfacției studenților și cadrelor privind lucrul în grup asupra proiectelor etc.

5.2 Activități și resurse

5.2.1 Perioada 1

A. Realizarea studiilor în temeiul programului-pilot Administrație publică elaborat în anul 2017.

Atingerea scopului și obiectivelor conturate pentru această etapă ne propunem să le realizăm prin acțiuni de:

- a. Supervizare a studiilor la programul-pilot și îmbunătățirea acestuia în urma chestionării studenților privind satisfacția realizării studiilor la program, precum și a angajatorilor privind competențele absolvenților acestui program de studiu;
- b. revizuirea periodică a programului de studiu în conformitate cu doleanțele studenților și angajatorilor;
- c. diversificarea resurselor informaționale necesare pentru asigurarea accesului studenților la informații și cunoștințe necesare pentru elaborarea proiectelor;
- d. identificarea bazelor de practică și semanarea acordurilor privind realizarea stagiilor de practică.

B. Elaborarea, aprobare și aplicarea noului program pentru specialitatea Administrație publică în conformitate cu metodologia PBL.

Atingerea scopului enunțat ni-l propunem să-l realizăm prin următoarele acțiuni:

- a. monitorizarea continuă în scopul îmbunătățirii programului-pilot de studii;
- b. reconceptualizarea planului de studii Administrație publică pentru atingerea dezideratului 50% (teorie) și 50% (proiecte);
- c. reconceptualizarea structurii curriculumului unităților de curs / modulelor conform metodologiei PBL.

Implementarea măsurilor enunțate mai sus necesită următoarele categorii de resurse:

- a. umane – echipa de implementare a proiectului PBLMD, Departamentul de management al calității; Departamentul de tehnologii informaționale, Secția pentru activitate didactică și metodică.

- b. materiale – săli / spații amenajate pentru lucrul în grup, calculatoare, produse de birou și papetărie.
- c. informaționale – acces la Internet prin rețeaua wi-fi USARB, bazele de date și de carte ale Bibliotecii științifice USARB.
- d. de timp – implicarea prodecanilor și Secției pentru activitate didactică și metodică în vederea elaborării unui orar eficient, care ar asigura managementul de timp, atât al studenților, cât și al cadrelor didactice.
- e. financiare – acoperirea cheltuielilor și procurarea echipamentului pentru realizarea programului de studii s-a realizat din contul proiectului PBLMD, iar cofinanțarea USARB presupune amenajarea sălilor de curs PBL, procurarea de materiale consumabile, oferirea de spații necesare pentru activitățile în grup, conexiunea la Internet, utilizarea calculatoarelor etc.

5.2.2 Perioada 2.

Extinderea și consolidarea culturii PBL la nivel instituțional.

Atingerea scopului și obiectivelor conturate pentru această etapă ne propunem să le realizăm prin măsurile întreprinse pe următoarele direcții:

- a. **Promovarea culturii PBL și formarea continuă a cadrelor didactice la nivel instituțional**
 - includerea în Planul strategic la nivel de instituție, facultate, catedră a dezvoltării culturii PBL;
 - promovarea bunelor practici PBL în mediul academic USARB, în vederea cunoașterii de către membrii comunitarii academice, precum și alte persoane cointeresate a avantajelor pe care le oferă învățământul bazat pe probleme și oportunităților de angajare a absolvenților acestor programe;
 - organizarea cursurilor de formare continuă a cadrelor didactice;
 - elaborarea ghidului metodic privind predarea în baza PBL;
 - ajustarea regulamentelor de normare și de acordare a sporurilor de performanță pentru cadrele didactice care aplică metodologia PBL;
 - diversificarea resurselor educaționale (baze de date, resurse media, bibliografie; etc.) specifice PBL;
 - crearea spațiilor de lucru pentru grupuri mici (facultate, bibliotecă, cămin, etc.) unde studenții ar putea lucra asupra elaborării proiectelor;
 - identificarea a cel puțin 5 specialități pentru extindere PBL la nivelul USARB.
- b. **Consolidarea parteneriatului între universitate și reprezentanții pieții muncii**
 - consilierea și ghidarea în carieră;
 - conlucrarea instituției cu angajatorii și absolvenții PBL;
 - crearea unei baze de date privind satisfacția studenților și cadrelor didactice privind aplicarea PBL în procesul de predare - învățare – evaluare;
 - implicarea mai activă a angajatorilor în procesul de studii și evaluarea satisfacției angajatorilor privind calitatea pregătirii absolvenților PBL.

Implementarea acțiunilor enunțate mai sus necesită următoarele categorii de resurse:

- a. *umane* – echipa de implementare a proiectului PBLMD, Decanii și Șefii catedrelor USARB, Centrul de formare continuă a cadrelor didactice; Departamentul pentru relații internaționale;

Departamentul de tehnologii informaționale; Departamentul de management al calității, Centru de ghidare în carieră.

- b. *materiale* – spații pentru organizarea cursurilor de formare continuă, calculatoare, produse de birou și papetărie, vor fi pregătite și dotate cu cele necesare mai multe săli de studii pentru implementarea PBL.
- c. *informaționale* – acces la Internet prin rețeaua wi-fi USARB, bazele de date și de carte ale Bibliotecii științifice USARB, site-ul <http://pblmd.aau.dk>, baza de chestionare a DMC.
- d. de timp – organizarea cursurilor de formare continuă a cadrelor didactice în a doua jumătate a zilei, în zilele lucrătoare; realizarea ghidării în carieră din contul timpului liber.
- e. *financiare* – resursele necesare pentru pregătirea sălilor de studii pentru extinderea numărului de studenți ce vor învăța în baza PBL, pentru trianingurile profesorilor, pentru diseminarea experienței, pentru admiterea la mai multe programe de studii vor fi alocate de USARB etc.

6. RECOMANDĂRI STRATEGICE LA NIVEL UNIVERSITAR

6.1 Introducere

Politicile enunțate sunt aspirații focusate pe abordare exhaustivă: luarea în considerare a toate părțile implicate în asigurarea unui învățământ de calitate prin implementarea PBL - universitatea, studenții, cadrele didactice, administrația publică, agenții economici.

Toți studenții trebuie să dobândească aptitudinile, cunoștințele și competențele transferabile de care au nevoie, în vederea facilitării angajării în câmpul muncii.

În acest scop, în USARB vor fi modernizate programele de studii, materialele didactice și sistemele de evaluare a studenților. Pentru îmbunătățirea calității și a relevanței și pentru creșterea numărului de studenți, este nevoie de metode și abordări flexibile și inovatoare. Vom exploata avantajele oferite de tehnologiile informației și comunicațiilor (TIC) și de alte tehnologii noi în scopul îmbogățirii procesului de predare, îmbunătățirii experiențelor de învățare și sprijinirii învățării PBL, astfel încât fiecare student să beneficieze de un învățământ de înaltă calitate.

Cadrele didactice trebuie să beneficieze de un sprijin sporit prin proceduri eficiente de selecție și recrutare și prin programe de formare profesională. Un învățământ superior relevant și de calitate recunoaște și susține metodele performante de predare.

Pregătirea teoretică este importantă, însă credem că aceasta trebuie să fie completată cu o practică relevantă și suficientă. Fără această practică, teoria nici nu poate fi asimilată corect și nici nu poate fi utilă studenților și viitorilor absolvenți. În acest sens, considerăm ca una dintre cheile rezolvării acestor probleme enumerate mai sus poate fi îmbunătățirea relațiilor dintre universități și mediul economic.

Politicile recomandate mai jos vin în deplină concordanță cu cele expuse.

6.2 Nivelele programului de studiu

La nivel de program de studii venim cu următoarele recomandări:

- Elaborarea de noi planuri de studii în USARB sau actualizarea unor planuri de studii, cu focusare pe metodologia PBL.
- Revizuirea/elaborarea curriculum-urilor pentru fiecare disciplină, inclusă în planul de studii la specialitatea *Administrație publică*.
- Includerea în planul de învățământ, începând cu primul semestru, a disciplinei *Introducere în PBL*, care ar forma competențele de bază în organizarea și punerea în aplicare a muncii în echipă pe bază de proiect-problemă;
- Asigurarea studenților cu material metodic și didactic: prin platforma Moodle, lucrări tipărite.
- Elaborarea unui Ghid, care ar facilita formularea problemei și elaborarea proiectului în grup de către studenți.

6.3 Nivelele de catedre și facultăți

La nivel de catedre:

- Catedrele/catedra să fie responsabilă de angajarea și promovarea cadrelor în funcție de performanțele atinse.

- Catedrele, în colaborare cu alte structuri instituționale, să fie responsabile de găsirea de oportunități de comunicare și colaborare cu mediul exterior în vederea ajustării planurilor de studii la cerințele pieței muncii, de soluționare a unor probleme cu care se confruntă administrația publică în cadrul proiectelor, tezelor de licență, de master sau de doctorat, de identificare a studenților potriviți pentru a fi recrutați, de a organiza laboratoare și centre de formare care să fie folosite împreună de către universitate și partenerii externi, de a iniția și organiza cursuri / programe de formare continuă.

La nivel de Facultate:

- Facultățile să asigure o flexibilitate mărită în stabilirea orarului pentru lecții practice și să optimizeze utilizarea sălilor de studii, dotate pentru PBL.
- Pornind de la experiența Universității din Aalborg, este binevenită desemnarea din rândul profesorilor cu experiență, care predau în semestru respectiv, a coordonatorului-responsabil de semestru. Rolul acestuia este de a coordona activitatea profesorilor care au lecții în semestru respectiv, de a comunica cu studenții privind experiențele de învățare și ai consulta privind traseul educațional etc.
- Promovarea bunelor practici de implementare PBL între facultăți.

6.4 Nivelul cadrelor

Stimularea cadrelor în vederea studierii și utilizării PBL în procesul de studii.

- Crearea condițiilor în vederea realizării în practică a învățării de-a lungul vieții și a mobilității.
- Impunerea ca criteriu de promovare a cunoașterii unei limbi străine de circulație internațională la nivel înalt.
- Susținerea formării continue a profesorilor prin asigurarea suportului financiar necesar.
- Promovarea unui sistem de salarizare bazat pe performanță.

6.5 Nivelul studenților

- Implicarea studenților în promovarea bunelor practici PBL;
- Studenții anului II și III vor împărtăși experiența în aplicarea PBL studenților anului I;
- Implicarea studenților în evaluarea colegilor;
- Evaluarea periodică a calității predării în baza PBL de către studenți.

6.6 Nivelul de pregătire pedagogică a PBL

- Organizarea programelor de formare pedagogică PBL pentru cadrele didactice USARB;
- Elaborarea unei serii de metodologii/instrucțiuni privind principiile formării grupului care ar oferi posibilitatea de a evita problemele care pot apărea în procesul dat;
- Elaborarea unui ghid pentru studenți, profesori și supervizori privind principiile și regulile de examinare a proiectului, timpul alocat pentru prezentare și examinare, principiile, criteriile de examinare etc.

6.7 Nivel de societate

Un rol important în elaborarea/îmbunătățirea programului de studii și a programelor analitice este acordat angajatorilor și absolvenților, care sunt consultați în procesul elaborării și perfecționării acestora (forma expertizei), în cadrul organizării practicii de specialitate și de licență (forma acordurilor corespunzătoare), în timpul susținerii examenului de licență (formularea problemelor/tematicii tezelor de licență) (forma participativă) etc.

- Colaborarea cu administrația publică, ONG-uri, în scopul identificării subiectelor ce ar putea fi dezvoltate în cadrul programelor de studii bazate pe PBL;
- Implicarea practicienilor în cadrul procesului de predare a cursurilor și evaluare a proiectelor;
- Invitarea practicienilor la evaluarea proiectelor;
- Organizarea Workshop-urilor cu participarea reprezentanților administrației publice în scopul determinării solicitărilor și necesităților acestora.

6.8 Nivelele administrației și managementului

- Extinderea și consolidarea culturii PBL la nivel instituțional.
- Crearea condițiilor pentru cadrele didactice în vederea studierii metodei PBL (achitarea cursurilor, organizarea cursurilor).
- Crearea unui microgrup pedagogic de pregătire/perfecționare a cadrelor didactice în domeniul metodelor interactive de predare, în deosebi PBL.
- Extinderea numărului de săli destinate PBL.
- Asigurarea ca structurile de la fiecare nivel să aibă obiective privind relația cu administrația publică și activitatea acestora să fie evaluată și în raport cu această categorie de obiective.

7. CONCLUZII FINALE

Asigurarea sustenabilității învățării bazate pe probleme în USARB presupune o schimbare radicală a procesului de studii. Am pornit de la faptul, că rezultatele învățării nu trebuie doar să ofere cunoștințe, ci și să dezvolte competențe profesionale și personale. Recunoaștem, că astăzi, programele noastre au multe rezerve la capitolul abilități și competențe profesionale, precum și la anumite abilități personale (comunicare interpersonală, orientare profesională și capacitatea de angajare și adaptare la piața muncii).

Activitățile care ar trebui să conducă la crearea competențelor (studii de caz, proiecte, practica) nu sunt întodeauna ajustate la necesitățile programului sau sunt, adesea, desfășurate în mod formal (de ex. practica studenților).

Ne dorim ca prin implementarea metodologiei PBL să apropiem studenții de viața reală cu care se confruntă reprezentanții administrației publice, să facilităm mobilitatea studenților prin aprofundarea cunoștințelor de limbă engleză, îndeosebi, la disciplinele de specialitate, dar și prin oferirea unei instruirii de calitate, mai apropiate de cea oferită în universitățile europene.

Evident, aceste aspirații necesita timp și efort atât din partea personalului academic și administrativ, cât și din partea administrației universității, dar și a agenților economici, pe care dorim să îi implicăm plinar în activitatea de instruire prin diferite activități desfășurate în comun. Ne dorim ca, în parteneriat cu reprezentanții administrației publice să propunem anual un număr considerabil de teme de proiect de licență/master sau teme de cercetare realizate în comun. Considerăm necesară a fi dezvoltată implicarea reprezentanții administrației publice în așa activități precum practica studenților, activitățile de cercetare ale studenților, studiile de caz, proiectele și alte activități incluse în programul de studiu.

Prin implementarea metodologiei PBL dorim să asigurăm stimularea inovării și a creativității în sistemul administrației publice.

Suntem conștienți că toate acestea nu pot fi asigurate într-o perioadă imediată, de aceea am elaborat o Foaie de parcurs și un Plan de acțiuni prin care ne angajăm pas cu pas să mergem spre scopul dorit.

REFERINȚE

1. Codul educației al Republicii Moldova, nr. 152 din 17 iulie 2014.
2. Planul-cadru pentru studii superioare (ciclul I - Licență, ciclul II - Master, studii integrate, ciclul III - Doctorat), aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 1045 din 29 octombrie 2015;
3. Hotărârea Guvernului nr.482 din 28.06.2017 cu privire la aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior.
4. Regulamentul de organizare a studiilor în învățământul superior în baza Sistemului Național de Credite de Studiu, aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 1046 din 29 octombrie 2015.
5. Cadrul Național al Calificărilor al Republicii Moldova și Cadrului Național al Calificărilor pentru învățământul superior pe domenii de formare profesională, aprobate prin Ordinul Ministerului Educației nr. 934 din 29 decembrie 2010.
6. Regulamentul cu privire la evaluarea rezultatelor academice ale studenților, aprobat prin Hotărârea Senatului USARB, proces verbal nr.9 din 16.03.2011.
7. Regulament cu privire la mobilitatea academică în USARB, aprobat aprobat prin Hotărârea Senatului USARB, proces verbal nr.6 din 07.12.2016.
8. Țărălungă V., Odinokaia I. Ghid metodic privind elaborarea și susținerea tezelor de licență (ediția a II-a). Bălți: S.n., 2018.

Anexa 1. Viziunea asupra programului de studii 0400.1 Administrație publică - 2022

Anul de studii	Semestrul	UNITĂȚILE DE CURS					Forme de evaluare	
I	1	Teoria generală a dreptului (5 ECTS)	Drept constituțional și instituții politice (5 ECTS)	Modul: 1. Teoria și istoria administrației publice 2. Politologie (5 ECTS)		Metodologia cercetării PBL (4 ECTS) + PROIECT (7 ECTS)	Limba străină I – de specialitate (4 ECTS)	5
	2	Drept administrativ I (6 ECTS)		Modul. 1. Etica și deontologia funcționarului public. 2. Răspunderea juridică a funcționarului public. (5 ECTS)		Modul. 1. Elemente de drept civil și procedură civilă. 2. Elemente de drept penal și procedură penală (6 ECTS)	Limba străină II – de specialitate (4 ECTS)	5
II	3	Drept administrativ II (4 ECTS)	Drept financiar și fiscal (4 ECTS)	Drept contravențional (4 ECTS)	Dreptul familiei și stare civilă (4 ECTS)		Psihologia conducerii (3 ECTS)	5
	4	PROIECT INTERDISCIPLINAR (11 ECTS)					Practica de specialitate I + PROIECT (15 ECTS)	4
III	5	E-guvernare (4 ECTS)	Urbanism și amenajarea teritoriului (4 ECTS)	Tehnici de elaborare și păstrare a documentelor administrative (4 ECTS)	Practica de specialitate II + PROIECT (18 ECTS)		4	

6	Managementul achizițiilor publice (4 ECTS)	Administrația publică centrală și locală (6 ECTS)	Practica de cercetare + PROIECTUL / TEZA DE LICENȚĂ (20 ECTS)	3
---	--	---	--	---

Anexa 2. Foaia de parcurs privind asigurarea sustenabilității PBL în USARB

Nr. d./o.	Acțiuni preconizate	Anul 2019				ANUL 2020				ANUL 2021				ANUL 2022			
		1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
1.	Extinderea și consolidarea culturii PBL la nivel instituțional					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
2.	Includerea filozofiei PBL în Planul strategic la nivel de instituție/facultate/catedră				+	+	+										
3.	Formarea continuă a cadrelor didactice conform filozofiei PBL				+	+	+	+									
4.	Schimbări în regulamentele de normare și de acordare a sporurilor de performanță				+												
5.	Diversificarea resurselor educaționale (baze de date, resurse media, bibliografie; etc.)				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
6.	Crearea spațiilor de lucru pentru grupuri mici (facultate, bibliotecă, cămin, etc.)								+	+	+	+	+	+	+		
7.	Conlucrarea instituției cu angajatorii și absolvenții PBL				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
8.	Implicarea mai activă a angajatorilor în procesul de studii și evaluarea satisfacției angajatorilor privind calitatea pregătirii absolvenților PBL				+	+	+		+	+	+		+	+	+		+

9.	Crearea unei baze de date privind satisfacția studenților și cadrelor didactice privind aplicarea PBL în procesul de predare - învățare - evaluare					+	+	+											
10.	Activități de consiliere și ghidare în carieră	+	+				+	+				+	+						
11.	Reconceptualizarea planului de studii Administrație publică prin implementarea dezideratului 50% (teorie) / 50% (proiecte)	+	+	+															
12.	Elaborarea indicațiilor metodice privind elaborarea și susținerea proiectelor					+													
13.	Modificarea planurilor de studii la nivel de facultate și includerea proiectelor la alte specialități										+	+							
14.	Reconceptualizarea structurii curriculumului unităților de curs / modulelor conform metodologiei PBL								+							+			
15.	Pregătirea către acreditarea/reacreditarea programelor de studii concepute conform metodologiei PBL															+	+	+	+
16.	Consolidarea și inițierea parteneriatelor cu universități din țară și străine pentru asigurarea mobilității cadrelor didactice și studenților	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	

Anexa 3. Planul de acțiuni USARB

Nr. d./o.	Acțiuni preconizate	Termen de implementare	Responsabili	Rezultate scontate
1.	Extinderea și consolidarea culturii PBL la nivel instituțional	pe parcursul anilor 2020-2022	Prim-prorector pentru activitate didactică; prorectorul pentru activitatea științifică și relații internaționale	Aplicarea metodologiei PBL în cadrul tuturor facultăților USARB
2.	Includerea filozofiei PBL în Planul strategic la nivel de instituție / facultate / catedră	octombrie 2019-iunie 2020	Prim-prorector pentru activitate didactică; Decanul FDȘS; Șeful catedrei	Recunoașterea PBL drept direcție strategică de dezvoltare instituțională
3.	Formarea continuă a cadrelor didactice conform filozofiei PBL	octombrie 2019-decembrie 2020	Prim-prorector pentru activitate didactică; Centrul de formare continuă	Aplicarea metodologiei PBL de către cadrele didactice de la diferite programe de studii în procesul de predare-învățare-evaluare
4.	Schimbări în regulamentele de normare și de acordare a sporurilor de performanță	iunie-septembrie 2019	Prim-prorector pentru activitate didactică; Comisiile senatului	Reglementarea normării și salarizarea orelor de supervizare
5.	Diversificarea resurselor educaționale (baze de date, resurse media, bibliografie; etc.)	septembrie 2019-decembrie 2022	Departamentul de tehnologii informaționale; Biblioteca științifică	Acces la noi resurse informaționale
6.	Crearea spațiilor de lucru pentru grupuri mici (facultate, bibliotecă, cămin, etc.)	iunie 2020-septembrie 2022	Prorectorul pentru activitatea administrativ-gospodărească; Secția planificare economică	Săli adaptate pentru lucru în echipă
7.	Conlucrarea instituției cu angajatorii și absolvenții PBL	pe parcursul anilor 2019-2022	Centrul de consiliere și ghidare în carieră	Acorduri de parteneriat încheiate, asigurarea bazelor de practică pentru studenți
8.	Implicarea mai activă a angajatorilor în procesul de studii și evaluarea satisfacției angajatorilor privind calitatea pregătirii absolvenților PBL	pe parcursul anilor 2019-2022	Departamentul de management al calității; Centrul de consiliere și ghidare în carieră	Evidențierea părților pozitive și negative privind competențele absolvenților PBL și conturarea măsurilor de înlăturare a punctelor slabe
9.	Crearea unei baze de date privind satisfacția studenților și cadrelor didactice privind aplicarea PBL în procesul de predare - învățare - evaluare	octombrie 2019 - iunie 2020	Departamentul de management al calității; Departamentul de tehnologii informaționale; Decanul FDȘS; Șeful Catedrei	Analiza satisfacției și conturarea direcțiilor de aplicare a PBL cu înlăturarea curențelor depistate

10.	Activități de consiliere și ghidare în carieră	anual, aprilie – august	Cenrul de consiliere și ghidare în carieră; Autoguvernanța studențească	Abiturienți cointeresați de admiterea la programele de studii PBL
11.	Reconceptualizarea planului de studii Administrație publică prin implementarea dezideratului 50% (teorie) / 50% (proiecte)	ianuarie – iunie 2019	Catedra de profil; Consiliul FDȘS; Senatul; Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională	Program nou de studii elaborat/aprobat
12.	Modificarea planurilor de studii la nivel de facultate și includerea proiectelor la alte specialități	ianuarie-iunie 2021	Catedra de profil; Consiliul FDȘS; Senatul	5 programe de studii (ciclul I și II) elaborate cu aplicarea metodologiei PBL
13.	Reconceptualizarea structurii curriculumului unităților de curs / modulelor conform metodologiei PBL	iulie-septembrie 2021-2022	Catedrele FDȘS	Curriculum-uri elaborate cu implementarea PBL
14.	Pregătirea către acreditarea / reacreditarea programelor de studii concepute conform metodologiei PBL	ianuarie-decembrie 2022	Prim-prorector pentru activitatea didactică; Secția studii; Departamentul de management al calității; Șeful catedrei	Raport de autoevaluare a programului de studii
15.	Elaborarea indicațiilor metodice privind elaborarea și susținerea proiectelor	decembrie 2019	Șeful catedrei; membrii echipei PBL USARB	Indicații metodice privind elaborarea și susținerea proiectelor
16.	Consolidarea și inițierea parteneriatelor cu universități din țară și străine pentru asigurarea mobilității cadrelor didactice și studenților	pe parcursul anilor 2019-2022	Prorectorul pentru activitatea științifică și relații internaționale; decanii și șefii catedrelor	Mobilități realizate

Anul de studii		Anexa 4. Programul de studiu la specialitatea 0400.1 Administrație publică, implementat începând cu 1 septembrie 2017							Forme de evaluare
Semestrul		UNITĂȚILE DE CURS							
I	1	Teoria generală a dreptului (6 ECTS)	Drept constituțional și instituții politice (6 ECTS)	Modul: 1. Teoria administrației publice 2. Istoria administrației publice (6 ECTS)		Drept internațional public (4 ECTS)	Politologie+proiect (4 ECTS)	Limba engleză / franceză / germană I (4 ECTS)	6
	2	Drept administrativ I + proiect (6 ECTS)	Drept civil (5 ECTS)	Drept penal (4 ECTS)	Drept instituțional al UE (3 ECTS)	Construcție europeană (4 ECTS)	Tehnologii informaționale și comunicaționale (4 ECTS)	Limba engleză / franceză / germană II (4 ECTS)	7
II	3	Drept administrativ II (4 ECTS)	Drept financiar și fiscal (3 ECTS)	Drept contravențional (3 ECTS)	Dreptul familiei și stare civilă (4 ECTS)	Drept informațional (4 ECTS)	Dreptul muncii (4 ECTS)	Filosofia. Probleme filosofice ale domeniului (4 ECTS)	7
		Proiect interdisciplinar - (4 ECTS)							
	4	Controlul actului administrativ (5 ECTS)	Drept procesual civil (6 ECTS)	Dreptul protecției sociale (4 ECTS)	Psihologia conducerii (3 ECTS)	Principiile economiei de piață (4 ECTS)	Etica și deontologia profesională (2 ECTS)	Practica de specialitate I + proiect (6 ECTS)	7
III	5	Răspunderea juridică a funcționarului public (3 ECTS)	Managementul serviciilor publice (4 ECTS)	E-guvernare (4 ECTS)	Urbanism și amenajarea teritoriului (4 ECTS)	Dreptul mediului (3 ECTS)	Practica de specialitate II + proiect (6 ECTS)	6	
	6	Managementul achizițiilor publice (4 ECTS)	Administrația publică centrală (3 ECTS)	Administrația publică locală (3 ECTS)	Contracte administrative (3 ECTS)	Birocrația, corespondență și tehnici de secretariat (3 ECTS)	Practica de cercetare + Teza de licență (14 ECTS)	6	

**Anexa 5. Planul de învățământ la specialitatea 0400.1 Administrație publică,
aplicabil începând cu 01 septembrie 2017**

Ministerul Educației al Republicii Moldova
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți

APROBAT
la ședința Consiliului Facultății de Drept și
Științe Sociale
Decan _____
Proces verbal nr. 10 din 16.05.2017

APROBAT
la ședința Senatului
Universității de Stat „Alec Russo”
din Bălți
Rector _____
Proces verbal nr. 21 din 30.05.2017

PLAN DE ÎNVĂȚĂMÂNT
ciclul I (studii superioare de licență)

Nivelul calificării	Nivelul 6 ISCED
Domeniul general de studiu	040 Științe administrative
Domeniul de formare profesională	0400 Științe administrative
Specialitatea	0400.1 Administrație publică
Numărul total de credite de studiu	180
Titlul obținut la finele studiilor	Licențiat în științe politice
Baza admiterii	Diploma de bacalaureat sau un act echivalent de studii; diploma de studii superioare
Limba de instruire	Limba română
Forma de organizare a învățământului	Învățământ cu frecvență
Modificări	Modificat la 30.05.2017, aplicat de la 01.09.2017

CALENDARUL UNIVERSITAR

Anul de studii	Activități didactice		Sesiune de examinare		Stagii de practică	Vacanțe		
	sem. I	sem. II	iarnă	vară		iarnă	primăvară	vară
I	01.09.2017-16.12.2017	05.02.2018-26.05.2018	18.12.2017-23.12.2017; 09.01.2018-27.01.2018	28.05.2018-23.06.2018		25.12.2017-08.01.2018; 29.01.2018-04.02.2018	17.04.2018-24.04.2018	25.06.18-31.08.18
II	03.09.2018-15.12.2018	04.02.2019-25.05.2019	17.12.2018-24.12.2018; 09.01.2019-26.01.2019	27.05.2019-22.06.2019	29.04.2019-25.05.2019	25.12.2018-08.01.2019; 28.01.2019-02.02.2019	29.04.2019-06.05.2019	24.06.2019-31.08.2019
III	02.09.2019-14.12.2019	10.02.2020-16.05.2020	16.12.2019-24.12.2019; 09.01.2020-31.01.2020	18.05.2020-30.05.2020; 01.06.2020-19.06.2020 (Teza de licență)	04.11.2019-14.12.2019; 10.02.2020-16.05.2020	25.12.2019-08.01.2020; 01.02.2020-08.02.2020	20.04.2020-27.04.2020	

**Repartizarea unităților de curs / modulelor în planurile de învățământ pe ani de studii
Anul I, semestrul 1 (15 săptămâni de studii)**

Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
F.01.O.001	Teoria generală a dreptului	180	90	90	44	46	-	E	6
F.01.O.002	Drept constituțional și instituții politice	180	90	90	44	46	-	E	6
F.01.O.003	Modul: 1. Teoria administrației publice 2. Istoria administrației publice	180	60	60	30	30	-	E	6
F.01.O.004	Drept internațional public	120	60	60	30	30	-	E	4
F.01.O.005	Politologie+proiect	120	60	60	30	14	16	E	4
G.01.O.006	Limba engleză / franceză / germană I	120	60	60	-	-	60	E	4
Total ore:		900	450	450	194	180	76	6	30
G.01.O.007	Educația fizică I	60	30	30	-	30	-	C	

Anul I, semestrul 2 (15 săptămâni de studii)

Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
F.02.O.008	Drept administrativ I + proiect	180	90	90	44	22	24	E	6
F.02.O.009	Drept civil	150	75	75	45	30	-	E	5
F.02.O.010	Drept penal	120	60	60	30	30	-	E	4
F.02.O.011	Drept instituțional al Uniunii Europene	90	45	45	30	15	-	E	3
U.02.A.012 / U.02.A.013	Construcție europeană / Civilizație europeană	120	60	60	30	30	-	E	4
G.02.O.014	Tehnologii informaționale și comunicaționale	120	60	60	14	-	46	E	4
G.02.O.015	Limba engleză / franceză / germană II	120	60	60	-	-	60	E	4
Total ore:		900	450	450	193	127	130	7	30
G.02.O.016	Educația fizică II	60	30	30	-	30	-	C	

Anul II, semestrul 3 (15 săptămâni de studii)

Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
F.03.O.017	Drept administrativ II *	180	90	90	44	22	24	E	6
F.03.O.018	Drept financiar și fiscal*	120	60	60	30	14	16	E	4
F.03.O.019	Dreptul familiei și stare civilă	120	60	60	30	30	-	E	4
S.03.O.120	Drept informațional	120	60	60	30	30	-	E	4
S.03.O.121	Drept contravențional*	120	60	60	30	14	16	E	4
S.03.A.122 / S.03.A.123	Dreptul muncii / Dreptul muncii al Uniunii Europene	120	60	60	30	30	-	E	4
U.03.A.024 / U.03.A.025	Filosofia. Probleme filosofice ale domeniului / Filosofia și istoria științei	120	60	60	30	30	-	E	4
Total ore:		900	450	450	224	170	56	7	30
					450				

* Proiect interdisciplinar elaborat la unități de curs indicate.

Anul II, semestrul 4 (15 săptămâni de studii)

Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
S.04.O.126	Controlul actului administrativ	150	75	75	45	30	-	E	5
S.04.O.127	Drept procesual civil	180	90	90	44	46	-	E	6
S.04.A.128 / S.04.A.129	Dreptul protecției sociale / Dreptul protecției sociale al Uniunii Europene	120	60	60	30	30	-	E	4
S.04.O.130	Psihologia conducerii	90	45	45	30	15	-	E	3
U.04.A.031 / U.04.A.032	Principiile economiei de piață / Managementul proiectelor	120	60	60	30	30	-	E	4
G.04.O.033	Etica și deontologia profesională	60	30	30	16	14	-	E	2
	Practica de specialitate I + proiect	180	90	90	-	-	-	E	6
Total ore:		900	450	450	195	165	-	7	30
					360				

Anul III, semestrul 5 (15 săptămâni de studii)

Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
S.05.O.134	Răspunderea juridică a funcționarului public	90	45	45	30	15	-	E	3
S.05.A.135 / S.05.A.136	Managementul serviciilor publice / Managementul resurselor umane în administrația publică	120	60	60	30	30	-	E	4
S.05.A.137 / S.05.A.138	E-guvernare / E-service în Administrația Publică	120	60	60	30	30	-	E	4
S.05.A.139 / S.05.A.140	Drept funciar și publicitate imobiliară/ Urbanism și amenajarea teritoriului	120	60	60	30	30	-	E	4
S.05.A.141 / S.05.A.142	Dreptul mediului / Drept vamal	90	45	45	30	15	-	E	3
	Practica de specialitate II + proiect	360	180	180	-	-	-	E	12
	Total ore:	900	450	450	150	120	-	E	30
					270			6	

Anul III, semestrul 6 (15 săptămâni de studii)

Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
S.06.O.143	Managementul achizițiilor publice	120	60	60	30	30	-	E	4
S.06.O.144	Administrația publică centrală	90	45	45	30	15	-	E	3
S.06.O.145	Administrația publică locală	90	45	45	30	15	-	E	3
S.06.A.146 / S.06.A.147	Reglementarea juridică a activității de întreprinzător/ Contracte administrative	90	45	45	30	15	-	E	3
S.06.A.148 / S.06.A.149	Birotica, corespondență și tehnici de secretariat / Tehnici de elaborare a documentelor administrative	90	45	45	30	15	-	E	3
	Practica de cercetare	240	120	120	-	-	-	E	14
	Teza de licență	180	90	90	-	-	-	E	
	Total ore:	900	450	450	150	90	-	E	30
					240			7	

Stagiile de practică

Nr. crt.	Stagiile de practică	Sem.	Durata nr. săpt./ore	Perioada	Număr de credite
1.	Practica de specialitate I	4	3/180	29.04.2019-25.05.2019	6
2.	Practica de specialitate II	5	6/360	04.11.2019-14.12.2019	12
	Total				18

Teza de licență

Nr. crt.	Denumirea activității		Sem.	Durata nr. săpt./ore	Perioada	Număr de credite
1.	Elaborarea și susținerea tezei de licență: documentare, investigare, cercetare, experimentare, redactare, elaborarea prezentării, susținere publică	Practica de cercetare	VI	13/240	10.02.2020-16.05.2020 (8 ore/săpt.)	14
		Susținerea tezei de licență	VI	3/180	01.06.2020-19.06.2020	

Minimul curricular inițial pentru un alt domeniu la ciclul II – studii superioare de master (la libera alegere)

Nr. crt.	Denumirea unității de curs / modulului	Anul	Semestrul	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
				Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
1.	Teoria generală a dreptului	I	I	180	90	90	44	46	-	E	6
2.	Drept constituțional și instituții politice	I	I	180	90	90	44	46	-	E	6
3.	Modul: 1. Teoria administrației publice 2. Istoria administrației publice	I	I	180	60	60	30	30	-	E	6
					30	30	16	14	-		
4.	Drept administrativ I	I	II	180	90	90	44	46	-	E	6
5.	Drept administrativ II	II	III	180	90	90	44	46	-	E	6
Total				900	450	450	222	228	-	5	30

Unități de curs la liberă alegere

Nr. crt.	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
1.	Bazele culturii informației	30	10	20	-	10	-	C	-
2.	Cultura comunicării	60	30	30	-	-	30	C	2
3.	Securitatea muncii. Protecția civilă	30	15	15	15	-	-	C	-
4.	Guvernare modernă și integrare europeană	90	45	45	30	15	-	E	3
5.	Regionalizarea administrativă	90	45	45	30	15	-	E	3
6.	Protecția juridică a drepturilor omului	90	45	45	30	15	-	E	3
7.	Teoria sondajelor în administrația publică	90	45	45	30	15	-	E	3
8.	Sociologia conducerii	90	45	45	30	15	-	E	3
9.	Metodologia cercetărilor științifice	60	30	30	14	-	16	C	2

Modulul psihopedagogic (la libera alegere)									
Nr. crt.	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
1.	Pedagogie	120	60	60	30	30	-	E	4
2.	Psihologie	120	60	60	30	30	-	E	4
3.	Psihologia vârstelor. Stresul în mediul educațional	150	75	75	45	30	--	E	5
4.	Dirigenție. Educație incluzivă	150	75	75	45	30	--	E	5
5.	Didactica științelor administrative	180	90	90	46	44	-	E	6
6.	Management educațional	120	60	60	30	30	-	E	4
7.	Etica pedagogică	60	30	30	16	14	-	E	2
8.	Practica de inițiere în pedagogie*	30	15	15	-	-	15	-	1
9.	Practica de inițiere în psihologie**	30	15	15	-	-	15	-	1
10.	Practica pedagogică	480	240	240	-	-	-	E	16
11.	Practica de specialitate I	120	60	60	-	-	-	E	4
12.	Practica de specialitate II	240	120	120	-	-	-	E	8
Total		1800	900	900	242	208	30	10	60

*se evaluează în cadrul unității de curs Pedagogie

**se evaluează în cadrul unității de curs Psihologie

Descrierea finalităților de studii și a competențelor

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științei administrației în activitatea profesională.

CP2. Interpretarea principiilor fundamentale de organizare și funcționare a structurilor administrative în scopul transunerii ulterioare a acestora în activitatea profesională în instituții publice și/sau private.

CP3. Identificarea, analizarea și rezolvarea problemelor din domeniul administrației publice în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

CP4. Elaborarea, examinarea și adoptarea deciziilor privind activitatea administrativă.

CP5. Planificarea strategică a activității profesionale curente și de personal, în scopul dezvoltării instituționale pe termeni medii și de perspectivă.

CP6. Utilizarea tehnologiilor moderne, diverselor forme și metode de control a evaluării activității administrative și formularea propunerilor de eficientizare a acesteia.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Matricea corelațiilor dintre competențele profesionale și transversale și unitățile de curs incluse în planul de învățământ

Codul	Unitatea de curs	Sem.	Nr. credite	Competențe profesionale						Competențe transversale		
				CP1	CP2	CP3	CP4	CP5	CP6	CT1	CT2	CT3
F.01.O.001	Teoria generală a dreptului	I	6	+	+	+				+		
F.01.O.002	Drept constituțional și instituții politice	I	6	+	+	+	+			+	+	
F.01.O.003	Modul: 1. Teoria administrației publice 2. Istoria administrației publice	I	6	+	+	+	+	+	+		+	
				+	+	+			+			+
F.01.O.004	Drept internațional public	I	4	+	+	+		+		+	+	+
F.01.O.005	Politologia + proiect	I	4	+	+	+	+				+	
G.01.O.006	Limba engleză / franceză / germană I	I	4						+	+	+	+
F.02.O.008	Drept administrativ I + proiect	II	6	+	+	+	+	+		+	+	+
F.02.O.009	Drept civil	II	5	+	+	+					+	+
F.02.O.010	Drept penal	II	4	+	+	+			+	+	+	
F.02.O.011	Drept instituțional al Uniunii Europene	II	3	+	+	+		+		+	+	
U.02.A.012 / U.02.A.013	Construcție europeană / Civilizație europeană	II	4	+	+					+	+	
G.02.O.014	Tehnologii informaționale și comunicaționale	II	4						+	+	+	+
G.02.O.015	Limba engleză / franceză / germană II	II	4						+	+	+	+
F.03.O.017	Drept administrativ II*	III	6	+	+	+	+	+	+	+	+	+
F.03.O.018	Drept financiar și fiscal*	III	4	+	+	+		+	+	+	+	+
F.03.O.019	Dreptul familiei și stare civilă	III	4	+	+	+					+	+
S.03.O.120	Drept informațional*	III	4			+	+	+	+	+	+	+
S.03.O.121	Drept contravențional	III	4	+	+	+	+			+		
S.03.A.122 / S.03.A.123	Dreptul muncii / Dreptul muncii al Uniunii Europene	III	4	+	+	+	+	+		+		+
				+	+	+	+	+		+		+
U.03.A.024 / U.03.A.025	Filosofia. Probleme filosofice ale domeniului / Filosofia și istoria științei	III	4	+					+	+	+	+
				+					+	+	+	+
S.04.O.126	Controlul actului administrativ	IV	5			+	+	+	+	+	+	
S.04.O.127	Drept procesual civil	IV	6	+	+	+	+			+		
S.04.A.128 / S.04.A.129	Dreptul protecției sociale / Dreptul protecției sociale al Uniunii Europene	IV	4	+	+	+	+	+		+		+
				+	+	+	+	+		+		+
S.04.A.130	Psihologia conducerii	IV	3		+				+		+	+
U.04.A.031 / U.04.A.032	Principiile economiei de piață / Managementul proiectelor	IV	4	+					+	+	+	+
				+					+	+	+	+
G.04.O.033	Etica și deontologia profesională	IV	2					+		+		+
S.05.O.134	Răspunderea juridică a funcționarului public	V	4			+	+	+	+	+		+
S.05.A.135 / S.05.A.136	Managementul serviciilor publice / Managementul resurselor umane în administrația publică	V	4			+		+	+	+	+	+
						+		+	+	+	+	+
S.04.A.137 / S.04.A.138	E-guvernare / E-service în Administrația Publică	V	4				+	+	+	+	+	
							+	+	+	+	+	
S.05.A.139 / S.05.A.140	Drept funciar și publicitate imobiliară / Urbanism și amenajarea teritoriului	V	4	+	+	+	+			+		
				+	+	+	+			+		
S.05.A.141 / S.05.A.142	Dreptul mediului / Drept vamal	V	3	+	+	+				+		
				+	+	+				+		

S.06.A.143	Managementul achizițiilor publice	VI	4			+	+	+	+		+	+
S.06.A.144	Administrația publică centrală	VI	3			+	+	+	+	+		+
S.06.O.145	Administrația publică locală	VI	3			+	+	+	+	+		+
S.06.A.146 / S.06.A.147	Reglementarea juridică a activității de întreprinzător / Contracte administrative	VI	3	+	+	+	+		+	+	+	+
S.06.A.148 / S.06.A.149	Birotica, corespondență și tehnici de secretariat / Tehnici de elaborare a documentelor administrative	VI	3				+	+	+		+	+

NOTĂ EXPLICATIVĂ

1. Generalități

Planul de învățământ, la specialitatea *Administrație publică*, este documentul care cuprinde un sistem de activități de formare profesională și de cercetare științifică al specialiștilor în domeniul administrației publice. Titlul obținut la finele ciclului I, studii superioare de licență este de *licențiat în științe politice*.

Planul de învățământ cuprinde:

- I. planul de învățământ propriu-zis;
- II. nota explicativă la planul de învățământ.

Planul de învățământ a fost racordat la obiectivele proiectului ERASMUS+ „Introducerea învățării bazate pe probleme în Moldova: Spre consolidarea competitivității și șanselor de angajare ale studenților / Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing Students' Competitiveness and Employability”, fiind elaborat în conformitate cu prevederile:

1. Codului educației al Republicii Moldova, nr. 152 din 17 iulie 2014;
2. Legii pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice, nr.155 din 21.07.2011;
3. Planului-cadru pentru studii superioare (ciclul I - Licență, ciclul II - Master, studii integrate, ciclul III - Doctorat), aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 1045 din 29 octombrie 2015;
4. Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior, nr.482 din 28.06.2017;
5. Regulamentului de organizare a studiilor în învățământul superior în baza Sistemului Național de Credite de Studiu, aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 1046 din 29 octombrie 2015;
6. Cadrului Național al Calificărilor al Republicii Moldova și Cadrului Național al Calificărilor pentru învățământul superior pe domenii de formare profesională, aprobate prin Ordinul Ministerului Educației nr. 934 din 29 decembrie 2010.

2. Concepția formării specialistului

a. Scop și caracteristici

Scopul programului-pilot este trecerea de la învățământul clasic (teoretizat), unde profesorul este furnizor de informații, iar studentul receptorul informației, la PBL (învățământ axat pe problemă), ceea ce ar permite formarea specialiștilor competitivi pe piața muncii, calificați în domeniul de formare profesională 0400 *Științe administrative, specialitatea 0400.1 Administrație publică*.

Caracteristicile distinctive ale programului constau în asigurarea unei pregătiri profesionale de calitate tuturor celor care doresc să-și construiască o carieră în structurile administrației centrale și locale, precum și în departamentele de specialitate din cadrul companiilor publice. Formarea profesională este axată pe însușirea: fundamentelor științifice și normative ale teoriei constituției; principiilor generale ale

sistemului politic și diverselor mecanisme de administrare; dezvoltarea abilităților și formarea deprinderilor practice în domeniul administrației publice.

b. Angajabilitate

Absolvenții ciclului I, studii de licență, specialitatea Administrație publică, pot ulterior activa în calitate de funcționar public în funcții de execuție; specialist în domeniul organizării activității administrative; specialist în domeniul resurselor umane; specialist în domeniul relațiilor publice; specialist în domeniul organizării și prestării serviciilor publice; specialist în domeniul documentării administrative; manager de proiecte în administrația publică; consilier în administrația publică; referent în probleme administrative; expert în domeniul administrației publice.

c. Formare ulterioară

Formarea inițială la ciclul I, studii superioare de licență, constituie o premisă necesară pentru continuarea studiilor la ciclul II, studii superioare de masterat, în domeniul 31 Științe politice sau 38 Drept.

3. Finalități de studiu preconizate

a. Finalitățile formării:

- a forma funcționari în administrația publică capabili să stăpânească problemele de specialitate la nivel național și european, oferindu-le cunoștințe și abilități necesare începerii unei cariere în profesia dată;
- a forma specialiști în domeniul administrației publice în vederea asigurării managementului public autohton;
- a forma funcționari publici în spiritul eficacității manageriale;
- a dezvolta spiritul de echipă în contextul luării deciziilor administrative;
- a pregăti manageri publici, cu aptitudini și cunoștințe în domeniul leadership-ului;
- a dezvolta capacități de instrumentare a actelor și procedurilor administrative;
- a dezvolta capacități de valorificare a limbajul specific administrației publice;
- a forma abilități de înțelegere a realităților mediului administrativ;
- a forma capacități de analiză și sinteză a proceselor și fenomenelor social-economice prin elaborarea și implementarea strategiilor manageriale;
- a dezvolta abilități de comunicare, motivare și antrenare a viitorilor specialiști în administrația publică;
- a cultiva capacități decizionale și de gestionare a schimbărilor în administrația publică;
- a consolida capacitățile de asumare a riscurilor și responsabilităților profesionale;
- a dezvolta capacități de inițiere a strategiilor privind dezvoltarea și diversificarea activității din administrația publică centrală și locală;
- a asigura un corp de funcționari publici instruiți în domeniul managementului resurselor umane;
- a cultiva abilități de colaborare cu specialiști din alte domenii și de a acționa în contextul managementului schimbării.

b. Finalitățile programului de studii exprimate prin competențele profesionale și competențele transversale:

Competențe profesionale	CP1	CP2	CP3	CP4	CP5	CP6
Descriptori de nivel ai elementelor structurale ale competențelor profesionale	Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științei administrației în activitatea profesională.	Interpretarea principiilor fundamentale de organizare și funcționare a structurilor administrative în scopul transpunerii ulterioare a acestora în activitatea profesională în	Identificarea, analizarea și rezolvarea problemelor din domeniul administrației publice în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant,	Elaborarea, examinarea și adoptarea deciziilor privind activitatea administrativă.	Planificarea strategică a activității profesionale curente și de personal, în scopul dezvoltării instituționale pe termeni medii și de perspectivă.	Utilizarea tehnologiilor moderne, diverselor forme și metode de control a evaluării activității administrative și formularea propunerilor de

		instituții publice și/sau private	flexibil și eficient			eficientizare a acestora.
CUNOȘTINȚE						
1. Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului și ale ariei de specializare; utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională	CP1.1 Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea noțiunilor, conceptelor, teoriilor din domeniul administrației publice	CP2.1 Explicarea și perceperea principiilor fundamentale de organizare și funcționare a structurilor administrației	CP3.1 Identificarea, înțelegerea și utilizarea eficientă a metodelor din domeniul administrației publice, în scopul încadrării legale a stărilor de fapt	CP4.1 Cunoașterea exigențelor de elaborare a proiectelor de decizii administrative pentru diverse situații de fapt	CP5.1 Distingerea strategiilor fundamentale de planificare a activităților profesionale și de personal curente în domeniul administrației publice	CP6.1 Perceperea necesității aplicării tehnologiilor moderne în activitatea administrației publice
2. Utilizarea cunoștințelor de bază pentru explicarea și interpretarea unor variate tipuri de concepte, situații, procese, proiecte etc. asociate domeniului	CP1.2 Utilizarea cunoștințelor achiziționate în cadrul disciplinelor fundamentale pentru explicarea și interpretarea conceptelor și proceselor din domeniul administrației publice	CP2.2 Interpretarea diverselor modele administrative în vederea soluționării unor probleme tipice din domeniul administrației publice	CP3.2 Analiza și încadrarea legală a rezolvării situațiilor și modelării proceselor din sfera administrației publice	CP4.2 Utilizarea criteriilor și exigențelor de elaborare a proiectelor de decizii administrative pentru diverse situații de fapt	CP5.2 Cunoașterea strategiilor fundamentale de planificare a activităților profesionale și de personal pe termen mediu în administrația publică	CP6.2 Identificarea formelor și metodelor de control a evaluării activității administrative
ABILITĂȚI						
3. Aplicarea unor principii și metode de bază pentru rezolvarea de probleme / situații bine definite, tipice domeniului în condiții de asistență calificată	CP1.3 Aplicarea metodelor de bază pentru soluționarea situațiilor de fapt în procesul formării profesionale	CP2.3 Raportarea principiilor fundamentale pentru soluționarea situațiilor concrete relevante administrației publice	CP3.3 Aplicarea normelor legale în scopul identificării soluțiilor pentru situațiile de fapt modelate din domeniul administrației publice	CP4.3 Implementarea principiilor metodologice de luare a deciziilor în domeniul administrativ în condiții de asistență calificată	CP5.3 Aplicarea principiilor și metodelor de identificare a strategiilor de planificare a activităților profesionale și de personal în administrația publică	CP6.3 Aplicarea diferitor mecanisme și forme de control administrativ aferente domeniului profesional
4. Utilizarea adecvată de criterii și metode standard de evaluare, pentru a aprecia calitatea unor procese, programe, proiecte, concepte, metode și teorii	CP1.4 Utilizarea adecvată de criterii și metode standard de evaluare, aplicate în cadrul disciplinelor fundamentale, pentru recunoașterea și estimarea problemelor din domeniul administrației publice	CP2.4 Aplicarea corespunzătoare a principiilor fundamentale pentru evaluarea cantitativă și calitativă a proceselor din domeniul administrației publice	CP3.4 Utilizarea criteriilor și metodelor standard de evaluare, în scopul aprecierii eficienței soluțiilor pentru situațiile de fapt modelate din domeniul administrației	CP4.4 Analiza proiectelor de decizii administrative în vederea evaluării legalității acestora	CP5.4 Utilizarea diverselor criterii și metode standard de evaluare, pentru estimarea necesității planificării activităților profesionale și de personal	CP6.4 Utilizarea adecvată a tehnologiilor moderne în administrația publică, în vederea evaluării eficienței actului de guvernare
5. Elaborarea de proiecte profesionale cu utilizarea unor principii și metode consacrate în domeniu	CP1.5 Elaborarea de proiecte în domeniul administrației publice cu întrebuintarea principiilor și metodelor consacrate de disciplinele fundamentale	CP2.5 Redactarea proiectelor specifice administrației publice cu utilizarea principiilor și metodelor consacrate de disciplinele de specialitate	CP3.5 Elaborarea propunerilor de modificare și amendare a legislației în domeniul administrației publice	CP4.5 Elaborarea proiectelor de decizii administrative pentru situații concrete și previziunea efectelor scontate	CP5.5 Elaborarea unui plan managerial instituțional	CP6.5 Elaborarea proiectelor de transformare a administrației publice
Standarde minimale de performanță pentru evaluarea competenței:	Definirea noțiunilor, interpretarea conceptelor și teoriilor, precum și aplicarea acestora în situații tipice din domeniul administrației	Soluționarea unor situații de caz de complexitate medie, care necesită modelarea și simularea unor procese și fenomene specifice administrației publice	Încadrarea legală a situațiilor modelate specifice administrației publice	Redactarea unor proiecte decizionale în domeniul administrației publice	Proiectarea unui plan strategic managerial în domeniul administrației publice	Cunoașterea cerințelor standard pentru tehnologiile moderne de comunicare în administrația publică

Descriptorii de nivel ai competențelor transversale	Competențe transversale	Standarde minimale de performanță pentru evaluarea competenței
6. Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale, în condiții de autonomie restrânsă și asistență calificată	CT1 Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.	Elaborarea și susținerea în cadrul unităților de curs a proiectelor planificate, tezelor de an, tezelor de licență în conformitate cu rigorile metodice
7. Familiarizarea cu rolurile și activitățile specifice muncii în echipă și distribuirea de sarcini pentru nivelurile subordonate	CT2 Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.	Realizarea proiectelor / sarcinilor de grup de complexitate medie, axate pe probleme actuale și relevante domeniului de formare, care necesită abordare interdisciplinară și care permit de a dezvolta spiritul de echipă, planificarea activității în grup, repartizarea rolurilor în echipă, diversitatea în cooperare, nivelul înalt de studiu
8. Conștientizarea nevoii de formare continuă; utilizarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare, pentru dezvoltarea personală și profesională	CT3 Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.	Identificarea necesității de dezvoltare personală și profesională continuă în concordanță cu necesitățile pieței muncii și utilizarea în acest sens a diverselor resurse și tehnici de învățare.

4. Termenul de studii și structura anilor de studii

În corespundere cu cerințele Planului-cadru pentru studii superioare (ciclul I - Licență, ciclul II Master, studii integrate, ciclul III - Doctorat), aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 1045 din 29 octombrie 2015, durata studiilor superioare de licență (ciclul I), învățământ cu frecvență la zi este de 3 ani, respectiv 180 credite ECTS.

Anul de studii este divizat în două semestre a câte 15 săptămâni fiecare. Numărul total de ore de studiu prevăzute în plan - 5400, dintre care: ore de contact direct - 2700; numărul orelor de lucru independent – 2700, ceea ce este echivalent cu 180 de credite.

Ponderea creditelor a unităților de curs în Planul de învățământ este următoarea:

1. Componenta de discipline *fundamentale (F)* în plan îi revin *58 de credite ECTS*.
2. Pentru componenta de formare a abilităților și competențelor *generale (G)* planul prevede *14 credite ECTS*.
3. Pentru componenta de orientare *socio-umanistică (U)* planul prevede *12 credite ECTS*.
4. Pentru componenta de *orientare spre specialitatea de bază (S)* planul prevede *64 de credite ECTS*.
5. Practica de specialitate I, Practica de specialitate II, Practica de cercetare *26 credite ECTS*.
6. Susținerea tezei de licență *6 credite ECTS*.

5. Proiectele semestriale

Proiectul din sem. I va fi elaborat în cadrul unității de curs fundamentale *Politologie*. În cadrul orelor de curs planificate pentru proiectul din sem. I vor fi predate elemente de metodologia cercetărilor științifice, în scopul familiarizării studenților cu condițiile de fond și formă care trebuie respectate în procesul elaborării unui proiect de cercetare.

În sem. II proiectul se va elabora în cadrul unității de curs fundamentale - *Drept administrativ I*, iar în sem. III va fi elaborat un proiect interdisciplinar la unitățile de curs: *Drept administrativ II, Drept financiar și fiscal, Drept contravențional*.

În sem. IV-V proiectele vor fi elaborate în cadrul practicii de specialitate, iar studenții vor elabora proiectul în corespundere cu tema de cercetare, îmbinând aspectul teoretic cu cel practic. Proiectul din sem. VI va fi teza de licență.

Proiectele din sem. I-III vor fi elaborate în grup, iar în sem. IV-VI vor fi proiecte de cercetare individuale.

Scopul proiectelor de grup constă în cooperarea axată pe diversitate și găsirea unui numitor comun pentru soluționarea problemelor cercetate, axată pe studierea problemei la un înalt nivel logistic, creativ și

multiaspectual. De asemenea, prin intermediul proiectelor vor fi formate la studenți capacitățile de documentare și analiză critică a informației, expunerii succinte (adnotării) articolelor științifice de specialitate, analizei și perfectării unei bibliografii tematice. Tematica proiectelor semestriale oferă posibilitatea studentului de a-și continua cercetarea prin elaborarea tezei de licență.

Tematica proiectelor propuse spre cercetare va fi actuală, importantă și relevantă, iar pentru elaborarea acestora studenții, vor fi grupați câte 3-5, fiind ghidați spre o analiză profundă și consistentă a problemei cercetate.

Temele pentru proiectele semestriale vor fi stabilite, de comun acord, de către cadrele didactice titulare și studenți, la începutul fiecărui semestru, iar susținerea publică a acestora va avea loc cu cel puțin o săptămână până la începerea sesiunii de examene în fața unei comisii constituite din două sau mai multe cadre didactice, numite de către șeful catedrei de resort.

6. Organizarea practicii studenților

Obiectivele practicii de specialitate rezidă în familiarizarea studenților cu particularitățile specialității, achiziționarea deprinderilor profesionale inițiale. *Practica de specialitate I + proiectul semestrial* se promovează în sem. IV, cu durata de 4 săptămâni și se creditează cu 240 de ore, 8 credite. *Practica de specialitate II + proiectul semestrial* se promovează în sem V, cu durată de 6 săptămâni și se creditează cu 420 de ore, 14 credite.

Practica de cercetare are drept scop dezvoltarea abilităților practice necesare și aplicarea cunoștințelor teoretice la activitatea profesională independentă și efectuarea cercetărilor, documentarea și colectarea informației pentru realizarea proiectului tezei de licență. Studentul, de comun acord cu cadrul didactic conducător al tezei de licență și mentorul responsabil de practică va operaționaliza conținutul stagiului de practică în funcție de tema de cercetare.

Practica de cercetare se promovează în sem VI, cu durată de 8 ore săptămânal și se creditează cu 240 de ore, 8 credite.

La evaluarea finală, stagiile de practică se apreciază cu note de către o comisie creată de Catedra responsabilă, ținând cont de referința mentorului din cadrul unității-bază de practică despre activitatea stagiului, calitatea susținerii publice a raportului, rezultatele realizării sarcinii individuale, aprecierea conducătorului de practică. Notele obținute pentru stagiul de practică se includ în rezultatele sesiunii respective de examinare, se iau în considerare la calculul mediei reușitei academice a studentului.

Evaluarea practicii de licență se face de către o comisie cu privire la susținerea practicii de licență, desemnată de către șeful Catedrei responsabile, în două etape, în dependență de activitatea studentului în procesul de elaborare a proiectului tezei de licență și de referința conducătorului tezei de licență.

7. Evaluarea studenților

Planul de învățământ prevede următoarele tipuri și modalități de evaluare a finalităților de studii:

- evaluarea curentă (test, eseu, referat, studiu de caz, proiect, raport, prezentări etc.) La evaluarea curentă se utilizează tehnologiile informaționale (platformele de învățare MOODLE etc.)
- evaluarea finală a unităților de curs / modul (examen oral/ scris, examen combinat, evaluare asistată de calculator (on-line pe platforme de învățare) etc.

8. Teza de licență

Studiile se finalizează cu examenul de licență care se rezumă la susținerea publică a tezei de licență. La susținerea tezei de licență sunt admiși absolvenții care au realizat integral prevederile planului de învățământ și care au susținut cu succes prezentarea preventivă a tezei de licență în fața comisiei desemnate de către șeful Catedrei responsabile.

Teza de licență reprezintă o componentă esențială a evaluării activității studentului. Aceasta testează abilitățile de a concepe și a realiza o cercetare independentă, sub tutela conducătorului, precum și a de a redacta cercetarea conform regulilor comunității științifice. Scopul tezei de licență constă în sistematizarea și aprofundarea cunoștințelor teoretice și deprinderilor practice ale studenților, precum și formarea competențelor de rezolvare a problemelor metodice și de cercetare, în conformitate cu tema tezei de licență și cu sarcinile puse în fața studentului de către conducătorul științific.

Tematica tezelor de licență este elaborată de catedra responsabilă și este difuzată studenților pe parcursul semestrului IV de studii. Tematica tezelor de licență și conducătorii științifici sunt aprobați la ședința Consiliului Facultății de Drept și Științe Sociale.

Teza de licență este însoțită de avizul conducătorului științific.

Susținerea publică a tezei de licență are loc în fața Comisiei de Licență.

9. Creditele

Creditele se alocă pe unități de curs, stagii de practică și teza de licență care sunt evaluate independent. Un credit se alocă pentru 30 ore de studiu. Creditele reflectă cantitatea de muncă investită de student pentru însușirea unei unități de curs / modul, sub toate aspectele (prelegeri (curs), seminare, ore practice, lucrări de laborator, studii individuale, stagii de practică, elaborarea proiectelor, susținerea probelor de evaluare). Creditele acordate unei discipline au valori întregi cuprinse între 2 și 6 credite de studiu. Prin acordarea de credite se certifică faptul că pentru rezultatul obținut la evaluare a fost realizat volumul preconizat de muncă.

10. Specialitatea

Planul prevede formarea la o mono-specialitate 0400.1 Administrație publică.

11. Actualizarea planului de învățământ

Planul de învățământ pentru specialitatea 0400.1 Administrație publică este analizat și, după necesitate, actualizat. În fiecare an, în luna mai, se organizează chestionarea studenților și absolvenților programului în vederea determinării punctelor tari și slabe ale programului. Responsabilul de program monitorizează administrarea chestionarelor.

În acest scop sunt elaborate chestionare pentru studenții de la ciclul I, licență, care pot să-și exprime opinia după audierea cursurilor. Chestionarea se face în condiție de anonim.

În vederea îmbunătățirii planului de învățământ se încheie acorduri de colaborare cu facultăți/universități din țară și peste hotare, cu autoritățile administrației publice și organizații obștești de specialitate. În cadrul acestor parteneriate se pune accent pe eficientizarea, uniformizarea și acomodarea planului de învățământ la necesitățile actuale de reformare a sistemului autorităților publice din Republica Moldova.

În urma analizei chestionarelor și în rezultatul propunerilor înaintate de mediul academic din alte universități și funcționari din sistemul administrativ, precum și a celor înaintate de cadrele didactice implicate în acest program de studii, se actualizează planul de învățământ, introducându-se cursuri opționale / module de studii noi, se revede numărul de credite ECTS la discipline și repartizarea lor pe semestre.

Modificarea planului de învățământ se realizează de catedra responsabilă și se aprobă de consiliul facultății. Revizuirea / actualizarea planurilor de învățământ este validată de Senatul USARB și prezentată, o dată la 5 ani, spre coordonare, Ministerului Educației.

Planul de învățământ a fost aprobat la ședințele Catedrei de drept public, proces-verbal nr.11 din 17.05.2016; Consiliului Facultății de Drept și Științe Sociale, proces-verbal nr.10 din 26.05.2016;

Senatului Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, proces-verbal nr.16 din 01.06.2016 și coordonat cu Ministerul Educației al Republicii Moldova, nr. de înregistrare ISL-18011 din 12.09.2016.

Actualizarea planului de învățământ în anul 2017 a fost condiționată de necesitatea racordării la obiectivele proiectului ERASMUS+ „Introducerea învățării bazate pe probleme în Moldova: Spre consolidarea competitivității și șanselor de angajare ale studenților / Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing Students’ Competitiveness and Employability”.

Modificările care le-a suportat planul sunt legate de introducerea proiectelor semestriale, prin care vor fi valorificate mai eficient orele de studiu individual. În scopul familiarizării studenților cu metodologia cercetării în domeniul științelor administrative, unitățile de curs la libera alegere, au fost completate cu un curs de *Metodologia cercetărilor științifice*, creditat cu 2 credite, unde studenții vor studia care sunt condițiile de fond și formă ce trebuie respectate în procesul elaborării unui proiect de cercetare.

În sem. 1 la unitatea de curs fundamentală *Politologie* - 30 ore de seminar au fost divizate în 14 ore seminar și 16 ore laborator.

În sem. 2 la unitatea de curs fundamentală *Drept administrativ I* - 46 ore de seminar au fost divizate în 22 ore seminar și 24 ore laborator.

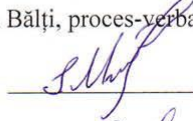
În sem. 3 orele de seminar la unitățile de curs nominalizate au fost divizate, după cum urmează: *Drept administrativ II* (seminar - 22 ore și laborator - 24 ore); *Drept financiar și fiscal* (seminar - 14 ore și laborator - 16 ore); *Drept contravențional* (seminar - 14 ore și laborator - 16 ore).

Unitatea de curs S.04.O.130 *Contracte administrative* a fost înlocuită cu *Psihologia conducerii*, iar unitatea de curs *Contracte administrative* a fost introdusă ca unitate de curs opțională cu codul S.06.A.147 în semestrul 6.

Modificările la planul de învățământ au fost discutate și aprobate la ședințele Catedrei de drept privat, proces-verbal nr.10 din 12.05.2017; Catedrei de drept public, proces-verbal nr.11 din 17.05.2017; Consiliului Facultății de Drept și Științe Sociale, proces-verbal nr.10 din 26.05.2017; Senatului Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, proces-verbal nr.21 din 30.05.2017.

Corelarea specialităților ciclului I, studii superioare de licență conform Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.482 din 28.06.2017 s-a realizat în temeiul Ordinului Ministerului Educației nr.670 din 01.08.2017 și Hotărârii Senatului Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, proces-verbal nr.1 din 30.08.2017.

Șeful Catedrei de drept public

dr., lect. sup. univ.,
Mariana SPATARI

Șeful Catedrei de drept privat

dr., conf. univ.,
Ina ODINOKAIA

Decanul Facultății de Drept și Științe Sociale

dr., conf. univ.,
Vitalie RUSU

Prim-prorector pentru activitate didactică

dr., conf. univ.,
Natalia GAȘIȚOI

Anexa 6. Fluturașul publicitar al programului de studiu Administrație publică - 2017

PERSPECTIVE PROFESIONALE

Absolvenții programului vor putea activa în calitate de:

- funcționari publici;
- specialiști în domeniul organizării activității administrative;
- specialiști în domeniul resurselor umane;
- specialiști în domeniul relațiilor publice;
- specialiști în domeniul organizării și prestării serviciilor publice;
- specialiști în domeniul documentării administrative;
- manageri de proiecte în administrația publică;
- consilieri în administrația publică;
- referenți în probleme administrative;
- experți în domeniul administrației publice.

OPORTUNITĂȚI DE FORMARE ULTERIOARĂ

➔ ciclul II, studii superioare de master, în domeniul Științe politice

➔ programe de colaborare cu alte universități

PROIECTUL:

561884-EPP1-2015-

1-DK-EPPKA2-CBHE-JP

PUBLIC ADMINISTRATION
Program de studii reiproctat în cadrul proiectului PBLMD - „Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing Students’ Competitiveness and Employability”
<http://www.pbimd.aau.dk>

Research problem

Acest proiect a fost finanțat cu suportul Uniunii Europene

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI REPUBLICA MOLDOVA

MD-3100 Bălți
Str. Pușkin, nr. 38
tel.: +373 231 52340
+373 231 52430
e-mail: anticamera@usarb.md
<http://www.usarb.md/>
www.facebook.com/universitatea.alecu.russo/

ANGAJARE PENTRU VIITOR!

FACULTATEA DE DREPT ȘI ȘTIINȚE SOCIALE

ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ

NEW!!!

PUBLIC ADMINISTRATION

DESPRE PROGRAM
Caracteristicile distincte ale planului de învățământ la specialitatea 313.1 **Administrație publică** constau în asigurarea unei pregătiri profesionale de calitate tuturor celor care doresc să-și construiască o carieră în structurile administrației centrale și locale, precum și în departamentele de specialitate din cadrul companiilor publice

LIMBA DE INSTRUIRE:
română / engleză

DURATA STUDIILOR:
3 ani / 6 semestre

CREDITE DE STUDIU
180 ECTS

TITLUL OBȚINUT
Licențiat în științe politice

BAZA ADMITERII
Diploma de bacalaureat sau un act echivalent de studii;
diploma de studii superioare

METODE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE
Programul de studii este bazat pe noile metode de predare-învățare centrate pe student, inclusiv, învățarea bazată pe probleme (PBL), proiecte, lucru în echipă, e-Learning, co-predare cu profesori din universități străine.

OPORTUNITĂȚI DE PRACTICĂ
Programul de studii prevede stagii de practică în anul II, proiect de semestru interdisciplinar în grup (studenți de la 6 universități) și un stagiu de elaborare a tezei de licență în anul III.

OPORTUNITĂȚI DE STUDIU ÎN STRĂINĂTATE
30 de studenți, cu rezultate academice bune, vor beneficia în anul II de posibilitatea de a studia pe parcursul unui semestru în cadrul unei universități europene. Mobilitatea va fi finanțată din cadrul proiectului ERASMUS' „Introducerea învățării bazate pe probleme în Moldova: Spre consolidarea competitivității și șanselor de angajare ale studenților / Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing Students’ Competitiveness and Employability”.

CONȚINUTUL PROGRAMULUI

- ➔ Drept constituțional și instituții politice
- ➔ Teoria administrației publice
- ➔ Istoria administrației publice
- ➔ Politologie
- ➔ Drept administrativ
- ➔ Structuri politice în statele europene
- ➔ Drept financiar și fiscal
- ➔ Drept contravențional
- ➔ Controlul actului administrativ
- ➔ Psihologia conducerii
- ➔ Principiile economiei de piață
- ➔ Managementul proiectelor publice
- ➔ Etica și deontologia funcționarului public
- ➔ Răspunderea juridică a funcționarului public
- ➔ E-guvernare
- ➔ Urbanism și amenajarea teritoriului
- ➔ Managementul serviciilor publice
- ➔ Managementul resurselor umane în administrația publică
- ➔ Managementul achizițiilor publice
- ➔ Tehnici de elaborare a documentelor administrative etc.

FINALITĂȚILE PROGRAMULUI DE STUDIU

La finele ciclului I absolventul va fi capabil:

- ➔ să aplice cunoștințele obținute într-un mediu profesional determinat;
- ➔ să soluționeze situații specifice administrației publice, prin aplicarea metodei studiului de caz;
- ➔ să demonstreze creativitate în instrumentarea actelor și procedurilor administrative în procesul de învățare, cercetare și de muncă;
- ➔ să manifeste spirit de echipă în contextul luării deciziilor administrative;
- ➔ să valorifice limbajul specific administrației publice, precum și a metodologiei specifice, în realizarea proiectelor semestriale;
- ➔ să analizeze și sintetizeze procesele și fenomenele social-economice prin elaborarea și implementarea strategiilor manageriale;
- ➔ să consolideze capacități decizionale și de gestionare a schimbărilor în administrația publică, prin estimarea riscurilor și asumarea responsabilităților profesionale;
- ➔ să-și cultive abilitățile de colaborare cu specialiști din alte domenii în contextul managementului schimbării.

➔ Pentru mai multe informații vizitați sit-ul nostru:
<http://www.usarb.md/relatiinternationale/programe-europene/>

Anexa 7. Lecții învățate în timpul implementării programului-pilot la specialitatea Administrație publică

Lecții privind elaborarea planul de învățământ	Lecții învățate privind implicarea actorilor educaționali în procesul instructiv-educativ	Lecții învățate privind elaborarea și monitorizarea proiectelor
Imposibilitatea atingerii raportul de 50% cursuri și 50% proiecte din cauza rigori legislative impuse de ministerul de resort.	Rezistența la schimbare, atât a cadrelor didactice, cât și a studenților.	<i>Provocări privind elaborarea proiectelor</i> , printre care evidențiem dificultăți în formularea problemelor, în aplicarea metodologiei de cercetare, în acumularea materialelor practice, în realizarea studiilor interdisciplinare.
Principiu fundamental al autonomiei universitare (art.79 Codul Educației al RM) – libertatea academică – restrâns de prevederile Planului-cadru: prin introducerea obligatorie a unităților de curs de formare a abilităților și competențelor generale între 9 și 18 credite; de orientare socio-umanistică între 9 și 18 credite.	Supervizarea lucrului asupra proiectelor preponderent față în față și mai rar on-line;	<i>Provocări privind lucrul în grup</i> , printre care constatăm: dorința de a conlucra în grup doar cu anumiți colegi; conflicte interpersonale legate de implicarea fiecăruia în elaborarea proiectului, precum și legate de repartizarea rolurilor în grup; abilități de comunicare interpersonală și de asumare a responsabilității pentru luarea deciziilor redusă; nerespectarea termenelor impuse de membrii echipei pentru realizarea sarcinilor.
Includerea obligatorie a unităților de curs enunțate, chiar pe limita minimă - 18 ECTS, constituie 10% din numărul total de credite la programul de studiu, fapt care duce la excluderea firească a unităților de curs de specialitate.	Conlucrarea cu părțile interesate, fapt ce ne permite să ne propunem o diversificare a oportunităților de dialog între Universitate (cadre didactice, studenți, supervizor etc.) și întreprinderi, APL, instituții publice, ONG, etc	<i>Provocări legate de procesul de supervizare a proiectelor</i> , managementul timpului, managementul situațiilor de conflict, etc.
Restricția impusă prin pct.9 din Planul-cadru constă în „alocarea a maxim 4-6 credite de studiu pentru un modul”, fapt care nu permite creditarea proiectului cu un număr mai mare de credite, și în acest sens, nici diminuarea numărul de unități de curs pentru un semestru.		<i>Provocări întâmpinate în procesul de evaluare a proiectelor</i> : stabilirea aportului individual a membrilor grupului privind lucrul asupra proiectelor, în aprecierea produsului final.

Anexa 8. Sistemul de notare în USARB

Notarea studenților USARB se realizează în baza Regulamentului cu privire la evaluarea rezultatelor academice în USARB, aprobat de Senatul USARB, proces-verbal nr.9 din 16.03.201, în care este următoarea scală de evaluare:

Calificativul	Echivalentul	Competențele evaluate și aptitudinile evaluate	
Nota 10 sau „excelent”	echivalent ECTS - A	demonstrarea profundă și remarcabilă a competențelor teoretice și practice dezvoltate de unitatea de curs/modul, creativitate și aptitudini în aplicarea competențelor dobândite, studiu individual considerabil și cunoașterea versată a literaturii din domeniul respectiv.	însușirea a 91 - 100% din materialul inclus în curriculumul unității de curs/modulului.
Nota 9 sau „foarte bine”	echivalent ECTS - B	demonstrarea foarte bună a competențelor teoretice și practice dezvoltate de unitatea de curs/modul, abilități foarte bune în aplicarea competențelor dobândite cu câteva erori nesemnificative/ neesențiale.	însușirea a 81 - 90% din materialul inclus în curriculumul unității de curs/modulului.
Nota 8 sau „bine”	echivalent ECTS - C	demonstrarea bună a competențelor teoretice și practice dezvoltate de unitatea de curs/modul, abilități bune în aplicarea finalităților de studiu cu o anumită lipsă de încredere și imprecizie ce țin de profunzimea și detaliile cursului/modulului, dar pe care studentul poate să le corecteze prin răspunsuri la întrebări suplimentare.	însușirea a 71 - 80% din materialul inclus în curriculumul unității de curs/modulului.
Notele 6 și 7 sau „satisfăcător”	echivalent ECTS - D	demonstrarea competențelor de bază dezvoltate de unitatea de curs/modul și abilitatea de aplicare a acestora în situații tipice. Răspunsul studentului este lipsit de încredere și se constată lacune considerabile în cunoașterea unității de curs/modulului.	însușirea a 61 - 65% și respectiv 66 - 70% din material.
Nota 5 sau „slab”	echivalent ECTS - E	demonstrarea competențelor minime din domeniul unității de curs/modulului, a căror punere în aplicare întâmpină numeroase dificultăți.	însușirea a 51 - 60% din material.
Notele 3 și 4	echivalent ECTS - FX	demonstrarea competențelor minime și pentru a promova unitatea de curs se cere lucru suplimentar.	însușirea a 31 - 40% și respectiv 41 - 50% din material.
Notele 1 și 2 sau „nesatisfăcător”	(echivalent ECTS - F)	studentului a copiat sau a demonstrat o cunoaștere minimă a materiei, iar în acest caz, pentru promovarea unității de curs, studentului i se solicită încă foarte mult lucru.	însușirea materialului de la 0-30%.